

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ГРАДА УЖИЦА

XLIX

23. мај 2014. године

Број 23/14

57. На основу члана 48.ст.2 Закона о ванредним ситуацијама ("Сл.гласник РС" број 111/09 и 92/11), чл. 55. ст.4 Закона о водама ("Сл. гласник РС" број 30/10) и члана 77. Статута града Ужица ("Службени лист града Ужица број 11/08), и мишљења ЈП "Србијаводе" - Водопривредни центар "Морава" Ниш - Секција "Ужице" број 07-1645/3 од 15.04.2014. године, Градско веће града Ужица, на седници одржаној 14.05.2014. године доноси

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ЗА ПОДРУЧЈЕ ГРАДА УЖИЦА ЗА ВОДЕ II РЕДА У 2014. ГОДИНИ

УВОД

Територија града Ужица покрива 41 насељено место у 30 месних заједница и једном новоформираном градском општином (Севојно) у којима живи 78040 становника. Површина коју покрива територија града износи 66.662ха.

Град Ужице лежи у планинско-котлинској области (Старовлашко-Рашка висија и део Западног Поморавља). По карактеру рељефа, то је претежно средње планински појас (око 800 мнв. просек), чија висина расте идући од истока ка западу. У погледу земљишта, земљиште у брдском подручју је слабијег квалитета и већином се користи за сточарство, док је земљиште у равничарском подручју у долини Ђетиње, Лужнице и Рзава доброг квалитета и користи се за пољопривредну производњу. Сам простор испресецан је речним долинама које су и основни правци комуникација.

Подручје има веома густу и разгранату мрежу водотокова (око 720 метара тока на км² површине). Ово представља веома значајан водни потенцијал у водном земљишту.

2. ЕРОЗИОНИ ПРОЦЕСИ

Пошто територија града Ужица спада у ред брдско-планинских подручја, сврстава се у групу локалних самоуправа са већом надморском висином, великим нагибима терена и развијеном речном мрежом, све то представља предуслов за поремећај земљишта што је један од главних услова за појаву ерозије.

Водна ерозија је најочљивија и обухвата скоро целокупну територију града. Њен интензитет зависи првенствено од нагиба терена и падова тока и сливова. У нашем подручју карактеристични су следећи видови водне ерозије:

- Регионална или плувијална ерозија (изазвана радом кише);
- Флувијална ерозија (изазвана радом речне воде) и
- Подземна ерозија-суфозија (ерозија подземном водом).

Регионална ерозија водом практично је заступљена на територији целе општине. При томе, треба водити рачуна да она није подједнако изражена већ да постоје делови где је она блажа (природна, нормална ерозија) и јача (убрзана ерозија). Око 10% територије града угрожено је јаком ерозијом, односно огољени терени са великим нагибима (Мокра Гора и Кремна), док у осталом делу преовладава нормална ерозија која се не може спречити јер је део природног циклуса који ствара алувијалне наслаге земљишта у речним долинама.

Флувијална ерозија је у суштини комбинација регионалне ерозије потпомогнуте снагом текуће воде, која протиче кроз корита сливова од поточића до река. Она је израз ерозионих процеса у сливовима. Уколико је речни слив мање захваћен процесима ерозије, утолико се ради више о мирном речном водотоку и обрнуто. Оног момента када у речном сливу процеси регионалне ерозије узму већи замах, тада речни слив постаје бујични слив, без обзира на његову величину (бујични токови у Мокрој Гори, Биосци, Кремнима, Равнима). С обзиром да већ више од 20 година на речним сливовима Ужичке општине није било већих инвестиција у противерозионим радовима, осим на територији града-уређење корита реке Ђетиње, зацељење Царинског, Уремовачког и Коштичког потока, те у последње време уређење водотока око Шарганске осмице у Мокрој Гори, постоји реална опасност да штете од ерозије земљишта и појаве бујичних поплава буду још веће. Делимична до садашња истраживања о томе, нису довољна да би се добила потпуна слика о штетности деловања ерозије на територији нашег града. Познато је, да је поред земљишта, вода један од главних елемената за унапређење свих елемената производње (индустрија, енергетика, водоснабдевање, пољопривреда и др.) те се озбиљно мора приступити смањивању ерозионих процеса јер то директно доводи до смањења корисних вода, а повећава дејство штетних, поплавних вода.

На територији града Ужица најслабијом ерозијом захваћени су одређени крашки делови планине Таре, Поникве, те средњи део слива реке Ђетиње где је доминантан кречњачки појас са десне стране тока.

Јаком ерозијом захваћене су долине које се користе за гајење житарица у пределима који се простиру на надморској висини од 500 до 1000 м. Неповољна клима, велики пад и нагиб терена условили су појаву овог степена ерозије у долинама Белог Рзава, те у појединим деловима долине реке Ђетиње узводно од Ужица.

Што се тиче укупно стања еродираних терена на територији града Ужица, најмању површину обухвата јака ерозија (ексцесивна није заступљена), а највећу слаба и врло слаба ерозија што показује да је стање еродираних терена још увек задовољавајуће, али да се погоршава првенствено због геолошког састава (неотпорност и непропустљивост стена), рељефа (велика просечна висина сливова и нагиба терена), климатских чиниоца (висока количина падавина, велике температурне разлике, ветрови) те слабе вегетационе покривености терена. Поред природних фактора веома је изражен антропогени фактор (непланска и нерационална обрада земљишта) који је један од главних узрочника деградације и деструкције земљишта који доводе до повећања степена угрожености од ерозије.

Штете које настају услед јаке ерозије огледају се првенствено у великом губитку плодног (обрадивог) земљишта, на теренима који имају велике падове, и у губитку плодног земљишта у долинама које се затрпавају еродивним материјалом (наносом), као и плављењу стамбених објеката, комуналне и путне инфраструктуре. Такође, једна од последица деловања ерозионих процеса, као и непланске урбанизације јесте појава клизишта.

Да би се могло приступити заштити еродираних и деградираних терена неопходно је претходно проучити стање вегетације на територији целе општине, а посебно на деловима са великим нагибом. У том циљу извршене су одређене анализе терена из којих се може закључити да су најугроженији терени Мокре Горе и Кремана, те долина Лужнице, мада због специфичности терена има мањих жаришта и у осталом делу општине што је првенствено изазвано начином обраде земљишта и култура које се гаје на тим теренима. У циљу спречавања даље деградације ових терена приступа се мерама заштите које обухватају праћење и проучавање самих процеса деградације вегетативног покривача, регресију биљних заједница, те деградације њихових станишта како од природних, тако и од антропогених фактора.

Пошто у граду Ужицу није било организованог и систематизованог прикупљања података о досадашњим изведеним антиерозионим радовима (осим за брану Врутци и регулацију Ђетиње кроз град, те делимично неких потока у самом граду), јасно је да се само биолошким (пошумљавање ерозијом угрожених подручја и сливова, заштита обала, косина, насипа итд.) и грађевинско-техничким мерама (извођење одговарајућих радова) уз велики напор и стрпљење могу постићи значајни резултати у борби са ерозијом, као процесом који директно угрожава најразличитије видове људске делатности (пољопривреда, шумарство, индустрија и др.).

Као карактеристичну геоморфолошку појаву на територији града имамо заступљене сипаре. Сипари се најчешће јављају на стрмим странама клисура и кањона, кречњачког и серпентинског састава (Мокра Гора, Кремна). Осим у овим деловима града, клизање и одрони су заступљени у долинама Белог Рзава и реке Ђетиње. Таложни материјал (сипарске купе) може повремено представљати сметњу за нормално обављање саобраћаја у тим деловима, али не у тој мери да би га могао драстичније угрозити или прекинути.

Израдом Плана за заштиту од ерозије тла ће се предочити низ мера који ће довести до смањења проблема са ерозијом, али и са другим видовима нестабилности терена, првенствено мислећи на клизишта и нестабилне падине.

Површине захваћене ерозијом на територији општине Ужице су следеће:

Категорија ерозије	Интезитет ерозионих процеса	Површина у (км) ²	Површина у (ха)	Захваћена површина у (%)
<i>I категорија</i>	Ексцесивна ерозија	-	-	-
II категорија	Јака ерозија	13,24	1324	2
III категорија	Средња ерозија	106,18	10618	15,93
IV категорија	Слаба ерозија	228,63	22863	34,30
V категорија	Врло слаба ерозија	306,62	30662	45,97
	Алувијум	11,95	1195	1,80
		666,62	66662	100

3. ПРОЦЕНА МОГУЋЕ УГРОЖЕНОСТИ ОД ПОПЛАВА

У условима повећане количине падавина, од поплава постоји реална опасност на свим водотоковима како у градској зони тако и ван ње. Обично се могу очекивати у јесен као и у рано пролеће када долази и до отапања снегова, али и до огромних штета може доћи и током године услед наглог наилаaska већих облачних система који доводе до елементарних непогода. Нарочито опасност постоји уколико дође до падавина већих од 40мм у сливном подручју ових токова када сви потоци и речице у горњем току нагло набујају и у веома кратком интервалу слију се ка Ужичкој котлини.

Пораст водотокова и формирање поплавног таласа су најчешће условљени количином падавина, отапањем снега са околних брда и планина али потенцијалну опасност представљају и вештачки водозахвати, првенствено вештачке акумулације (језеро Врутци) и бране (велика брана у Турици) које се налазе у сливу изнад градског подручја.

Главна опасност од поплава потиче од великих вода река Ђетиње, Рзава и Лужнице, као и бројних водотока који се уливају у наведене реке. Једна од одлика режима речних токова на територији града Ужица је да су токови са великим нагибом са доста стамбених објеката уз само корито као и да приликом наилаaska бујице долази до транспорта велике количине наноса али и другог отпада који се депонује уз речне обале.

До сада су највећа средства уложена у регулацију реке Ђетиње, односно за ублажавање степена угрожености од поплава у чему су постигнути значајни резултати с обзиром да је последњих година уређен део корита и ка брани на градском купалишту. Регулација корита реке Ђетиње, односно заштита од поплава урађена је кроз град и то од Великог парка до Ђулића моста. У 2012. години завршени су радови на регулацији реке Ђетиње од Ђулића моста до бране на Градској плажи за чије извођење радова новац обезбедила Дирекција за воде – 90% и Дирекција за изградњу града Ужица-10%. Такође, пројектом је планирано и уређење јаза који се пружа од ресторана "Замак" до кафе ресторана "Вагон" на десној обали Ђетиње. Завршетком ових радова планирано је даље уређење корита од Великог парка до Севојна уколико се пронађу одговарајућа новчана средства.

Треба напоменути да је део између десне обале реке Ђетиње и железничке пруге Београд – Бар уређен и заштићен од дејства великих вода.

Поред река, речица и потока извршено је сађење дрвећа ради смањења штетног дејства вода на постојеће водотоке.

Такође, уређен је већи део водотокова кроз само градско језгро, Глуваћи и Царински поток, већи део Уремовачког потока је зацељен, а у 2014. години планирано је уређење још 290м (већи део као затворена регулација) као и изградња консолидационе преграде за прикупљање наноса (радови започети 10.03.2014. године). У току 2013. године завршено је и уређење дела Коштичког потока у дужини од 87м (део који није реализован у 2012. години), уређен је и Цркварски поток у МЗ Севојно, уређен је и део Шињеварског потока у МЗ Злакуса у дужини од 237м и то као отворена регулација, а у 2014. години предвиђено је уређење још 155 од центра Злакусе до ушћа у Ђетињу.

И поред изведених радова на изградњи заштитних објеката који су наведени, угроженост од поплава на територији града Ужица није сасвим отклоњена већ је делимично умањена. Процењује се да још увек постоји одређени број критичних места која су директно угрожена од поплава и дејства бујица.

Сагласно одредбама члана 29. и 30. став 2. Закона о водама ("Сл.гласник РС", број 46/91, 53/93, 67/93, 54/96, 101/05 и 30/10), Оперативним планом одбране од поплава на територији града Ужица обухваћен је већи број водотокова.

Према процени Комисије за заштиту од елементарних непогода, на територији града Ужица, дејство од поплава су најчешћа, а уједно су и најизраженији облик угрожавања уз коју се перманентно јављају клизишта и одрони, при чијем је заједничком деловању штета која настаје веома велика. Неки од најугроженијих локалитета поплавом наведени су у овом плану кроз кратке описе док су критичне тачке дате кроз план табеларно.

1. Иако је поред Ђетиње изграђен систем одбрамбених насипа и уређен већи део обала кроз градско језгро ради заштите путне комуникације и друге инфраструктуре и даље постоји угроженост од поплава, првенствено у Турици (лева обала), десна обала поред ресторана Табана и Вагон, као и у Севојну где је угрожена лева обала и постројење за прераду воде Ваљаонице бакра. Даље испод Севојна угрожене су и лева и десна обала од изливања.
2. Опасност од поплаве реке Ђетиње умањена је изградњом бране Врутци као и уређењем дела појаса око ње, што се првенствено односи на изградњу мањих устава узводно од бране које служе као преграде за запуњавање наносом. У случају већих хаварија на самој брани, постоји и посебан план евакуације, обавештавања и узбуђивања грађана. Утврђене су и коте евентуалног плавлена до којих досеже евентуални плавни талас. Целом дужином тока до Пожеге постављени су маркери који обележавају ове коте али уједно служе и као упозорење свим грађанима да се у овој зони не препоручује градња објеката.
3. На подручју МЗ Кремна и МЗ Биоска, постоји опасност од изливања реке Ђетиње и њених притока и директно је угрожено између 50 и 80 ха пољопривредног земљишта. За време већих поплава постоји опасност да вода захвати ниже делове Биоске на левој обали.
4. Подручје МЗ Севојно може бити угрожено делимично реком Ђетињом и то се првенствено односи на погон Ваљаонице на левој обали, као и на мањи део пољопривредног земљишта на левој и десној обали. Већа опасност постоји од изливања мањих потока и то у горњем делу токова (нарочито Цркварски поток) где је угрожен део стамбених објеката и мања површина пољопривредног земљишта.
5. На подручју Месних заједница Рибашевина, Каран и Луново Село опасност од поплава постоји највише од реке Лужнице где је угрожено око 150-200ха обрадивог земљишта као и одређени број мостова због мање пропусности воде јер су рађени без потребне пројектне документације. Поред угрожености од поплава од реке Лужнице, постоји опасност од поплава мањег интензитета од притока саме Лужнице и то од Јазовика, Губинског потока као и Гостиничке реке.
6. На подручју МЗ Равни и МЗ Дрежник, угроженост од поплава постоји од Рзава и Приштевице као и њених мањих притока. Овде је највише угрожено пољопривредно земљиште и то око 50 ха, као и мањи број рибака на овим токовима.
7. У самом градском језгру постоји већи број притока Ђетиње и то са леве стране које могу својим изливањем да угрозе стамбене, привредне и помоћне објекте, али и путну инфраструктуру. То су Волујачки поток, Коштички поток, који уз Уремовачки ствара највише проблема приликом већих киша, затим Глуваћи и Царински поток али у мањој мери јер је већи део њених токова кроз густо насељени део града потпуно уређен или зацељен.
8. У МЗ Поточање постоји опасност од изливања реке Дервенте која је карактеристичан бујични ток са великом количином наноса при јаким падавинама, а протиче између већег броја кућа и својим радом константно поткопава прилазне путеве и мостове који су узграђени преко ње. Такође, у Потпећу, МЗ Крвавци, протиче река Петница на којој је изграђено 17 рибака

и која се приликом сваке веће кише у доњем току излива плавећи одређени број кућа и помоћних објеката уједно проузрокујући штету и на неким од самих рибњака.

9. У МЗ Мокра Гора највећу опасност од поплава представља река Камишина (две велике поплаве, 2007. и 2009. године) са својим притокама, као и Црни Рзав, представљају карактеристичне бујичне токове велике снаге. Задњих година доста је урађено на уређењу корита реке Камишине али то опет није дало жељени ефекат тако да је планирано да се са уређењем настави и кроз само насеље Мокра Гора а не само у делу где се штити пруга уског колосека Шарганска осмица.
10. Што се тиче подручја осталих месних заједница на територији града Ужица, такође постоји опасност од поплава мањих речних токова и потока али је степен угрожености доста мањи у односу на наведе локалитете у наведеним месним заједницама.

Треба напоменути да на територији града Ужица од краја 80-тих на речним токовима нема водомерних и других осматрачких станица (последња активна била је у Стапарима, званично по извештају РХМЗС-а престала са радом 01.01.2003.године), али да локална самоуправа покушава да инсталира једну савремену водомерну станицу непосредно испод ушћа Сушице у Ђетињу (прикупљене податке доставља путем СМС-а у реалном времену) која би осим за град Ужице била и од значаја за сва насеља низводно а нарочито за Пожегу која такође трпи велике штете од поплава. Започета израда Студије која ће дати податке о оправданости постављања станице. Израда студије поверена Институту за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда.

Што се тиче опасности од унутрашњих вода, град Ужице угрожен је њима после наглог топљења снега као и јаких киша. То се првенствено јавља у раним пролећним месецима када је изражено топљење снега као и током месеци до јесени када се јаве кише јаког интензитета на уском простору. То доводи до тога да се вода нагло слије ка градској котлини где постојећи колектори кишне канализације не могу да прихвате толику воду која у себи садржи и велике количине наноса што доводи до брзог запушавања решетки па се улице и тротоари претварају у отворене токове који могу у веома кратком периоду да доведу до колапса у саобраћају. Осим тога, сила воде може бити толика да излећу поклопци на шахтовима а веома често долази и до издизања асфалтног застора, продирања воде у приземне и подрумске просторије објеката који се налазе у нивоу улице или су испод ње и то је нарочито изражено на улицама које немају ивичњаке и уређене риголе. Ове воде се повећавају са немогућношћу земљишта да у тако кратком периоду апсорбују веће количине падавина па се на ободу града стварају мањи токови који са водом која се слива са кровова кућа праве праве мале речне токове великог нагиба и силине тако да је неретко после њих земљиште испрано и створене веома дубоке јаруге.

Последњих година рађено је доста на изградњи и уређењу кишне канализације на основу Студије одвођења атмосферских вода коју је за потребе локалне самоуправе израдио Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда. Овим радовима настоји се да се смањи количина воде која тече улицама приликом јаких падавина нарочито на критичним местима у самој градској зони.

3.1. ПРОЦЕНА СТАЊА ОДБРАМБЕНИХ ЛИНИЈА И ДРУГИХ ОБЈЕКТА ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВА

Кроз град Ужице у дужини од око 2км уређено је корито реке Ђетиње са обалоутврдама за стогодишње воде ($Q_{1\%} = 173\text{m}^3/\text{с}$), такође уређен је и део притока у самом градском језгру и то: Уремовачки (1030м), Царински (150м), Глуваћи (1600м) и Коштички поток (355м), тако да је на овим деловима могућност од плављења сведена на минимум. Поред овога уређен је и део Цркварског потока у Севојну, део Шуњеварског потока као и део реке Камишине на Мокрој Гори чије је уређење и даље у току.

Што се тиче заштите ван ових уређених делова угроженост од поплава је таква да се превентивне мере заштите не могу са већим ефектима предузимати, а радови који би се предузели и изводили на уређењу су веома скупи, јер би било потребно подизање насипа већих димензија, док би заштићена површина била доста мала, тако да би на 1км одбрамбеног насипа било заштићено једва неколико хектара највалитетнијег пољопривредног земљишта, чиме се апсолутно не би могла доказати оправданост уложених инвестиција.

Привремене мере на подизању насипа мањих димензија као и подизање насипа од врећа са песком су такође нерентабилне, јер ови насипи захтевају одузимање одређених површина, па с обзиром на њихову дужину ван градске зоне степен заштите не би били оправдани.

Међутим, постоје мере превентивне заштите које се могу спроводити у мањем обиму и за поплаве мањег обима, које се обично јављају у летњем периоду после јачих киша, а састоје се у следећем:

- да се настави са уређењем речних корита где су радови започети у претходном периоду, првенствено у самом граду
- да се на површинама на рубним деловима града и у самом граду које су изложене поплавама предузму мере заштите изградњом локализационих насипа
- да се у речним коритима изврши сеча стабала и њихово уклањање из корита, затим да се из корита потока врши редовно чишћење наноса и другог депонованог материјала који доводи до смањења протицајног профила и пропусне моћи корита

Из свега наведеног види се да је за заштиту од поплава и бујица потребно редовно одржавати корита водотокова, као и пошумљавање и затрављивање површина на брдским теренима, нарочито онима који су подложни ерозији. Изведеним радовима смањило би се засипање корита наносом, што би довело и до већег протока воде и спречило плављење.

Поред ових система заштите од поплава, на реци Ђетињи постоји и брана Врутци која благовременим испуштањем одговарајуће количине воде оставља довољно простора за велике воде које би се могле јавити у горњем сливу реке Ђетиње.

Низводно ка Ужицу постоје још 2 бране, Велика брана у Турици и мала испод Старог града које су у надлежности ЕПС-а. Мала брана је засута наносом док на Великој брани није у функцији поклопац за испуштање муљног наноса тако да се не зна до ког нивоа је она засута наносом а вода сада прелива преко круне бране.

3.1.1. ХИДРОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУЈИЧНИХ ВОДОТОКА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА УЖИЦА

Све сливне површине на подручју града Ужица показују високе вредности специфичног отицаја вода, што је последица више фактора: висока вредност падавина (највећа забележена количина је 58мм за сат времена, забележена у сливу Коштичког потока); мала примена противерозионих радова на обрадивим површинама, висок степен урбанизације на рубним подручјима града као и смањење шумских површина на тим деловима, а оно растиња које је преостало је слабијег квалитета.

Као што је истакнуто, основна карактеристика хидролошког режима бујичних водотока произилази из специфичне динамике бујичних феномена.

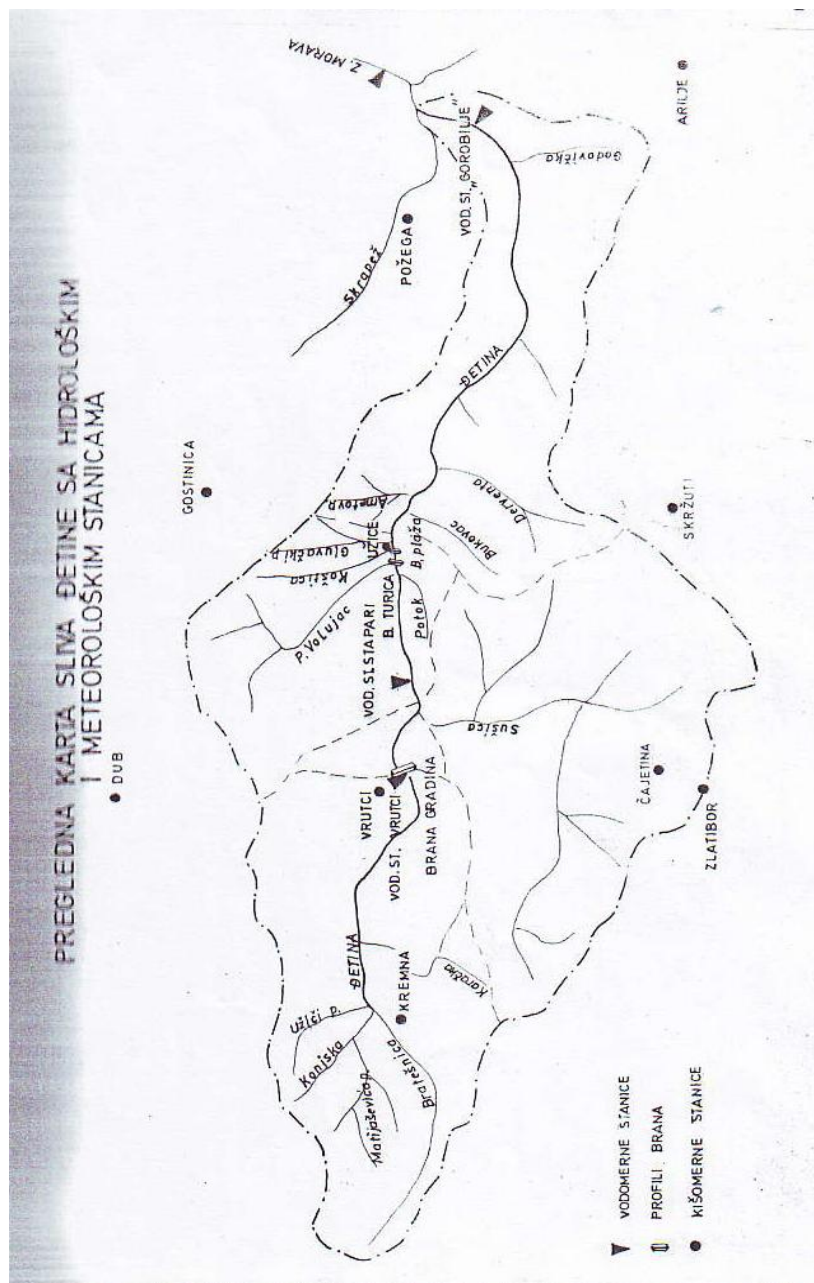
Карактеристична генеза и брза концентрација вода у бујичним сливовима условљава нагли надолазак и кратко трајање великих вода. Отуда је временска база хидрограма великих вода кратка, као што се може констатовати из прилога на коме су приказани таласи великих вода на неколико репрезентативних бујичних водотокова на подручју града Ужица.

Табела максималних протицаја за обрађене водотокове на територији града Ужица

Број слива	Назив слива и профил на коме се врши мерење	Површина слива	Дужина тока	Максимални протицај Q_{\max} (1%)
1.	Река Ђетиња (Велика брана у Турици)	391.42 км ²	44.15 км ¹	222.00 м ³
2.	Река Сушица (на ушћу у Ђетињу)	170.09 км ²	28.15 км ¹	181.00 м ³
3.	Безимени поток (на ушћу у Ђетињу)	2.98 км ²	3.40 км ¹	25.85 м ³
4.	Волујачки поток (на ушћу у Ђетињу)	43.88 км ²	11.66 км ¹	114.30 м ³
5.	Коштички поток (на ушћу у Ђетињу)	7.69 км ²	6.05 км ¹	34.30 м ³
6.	Глуваћи поток са Царинским потоком (на ушћу у Ђетињу)	6.94 км ²	4.50 км ¹	38.40 м ³
7.	Буковац поток (на ушћу у Ђетињу)	12.69 км ²	7.52 км ¹	54.20 м ³
8.	Аметов поток (на ушћу у Ђетињу)	5.86 км ²	3.55 км ¹	35.00 м ³
9.	Река Дервента (на ушћу у Ђетињу)	18.59 км ²	10.25 км ¹	61.00 м ³
10.	Уремовачки поток (на ушћу у Ђетињу)	1.94 км ²	1.90 км ¹	17.81 м ³
11.	Царински поток (на ушћу у Глуваћи поток)	3.59 км ²	3.30 км ¹	17.51 м ³
12.	Драгићевића поток (на ушћу у Ђетињу)	2.30 км ²	2.50 км ¹	13.69 м ³
13.	Мирковића поток (на ушћу у Ђетињу)	5.79 км ²	3.00 км ¹	32.92 м ³
14.	Младовачки поток (на ушћу у Ђетињу)	2.25 км ²	1.90 км ¹	15.89 м ³

Познавањем максималног протицаја и висине поплавног таласа, нарочито у условима густе урбанизације насеља као што је Ужице, дефинишу се делови у урбаној зони који су ризични за градњу због вероватноће појаве великих вода које могу довести до штета већег обима на материјалним и другим добрима, као и да могу довести до угрожавања људских живота.

Прикупљени подаци у овој табели обухватају мањи број сливова који се уливају у реку Ђетињу на подручју града Ужица. Осим на реци Ђетињи, на овим токовима не постоје регуларна и редовна осматрања водостаја и мерења протицаја тако да ови сливови спадају у категорију неизучених са становишта хидролошке изучености.

У наредном периоду планирано је обилажење и прикупљање података за већи број токова који би дали праву слику хидрографске мреже на територији града Ужица. Подаци се прикупљају кроз Евиденциони лист (примерак се налази на крају Плана).

Пошто је Ђетиња ток I реда, на њој постоје или су постојала континуална осматрања тако да у следећем прилогу могу се видети подаци о максималним и минималним протицајима, са графицима и картом сливног подручја слив реке Ђетиње. У ове две табеле дати су подаци за два мерна места на реци Ђетињи с тим што треба напоменути да је мерна станица у Стапарима званично престала са радом 01.01.2003. године.

Број	47420
Осм. вод.	Летва/Лимниграф
Почетак рада	1958
Станица	Стапари
Река	Ђетиња
Слив	Западне Мораве
Кота "0"	514.04мнм
км од ушћа	38.5км
Пов.слива	332км ²

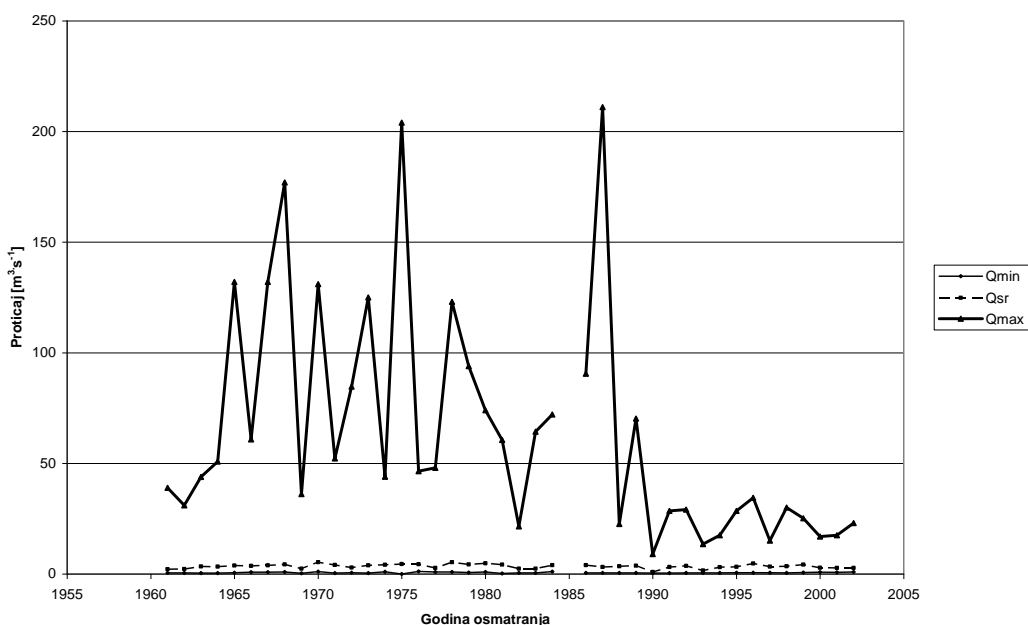
Година	Qmin	Qsr	Qmax
1961	0.46	2.18	39
1962	0.46	2.22	31
1963	0.4	3.44	43.9
1964	0.43	3.34	50.8

Година	Qmin	Qsr	Qmax
1982	0.5	2.41	21.5
1983	0.5	2.39	64.3
1984	1.08	4.02	72.1
1985	није мерено	није мерено	није мерено

1965	0.6	3.86	132
1966	0.84	3.63	60.8
1967	0.84	3.9	132
1968	0.92	4.32	177
1969	0.3	2.41	36.1
1970	1.06	5.38	131
1971	0.43	4.06	52.2
1972	0.55	2.88	84.7
1973	0.38	3.96	125
1974	1.03	4.2	44
1975	0.03	4.52	204
1976	1.17	4.44	46.5
1977	0.92	2.72	48
1978	0.922	5.36	123
1979	0.694	4.31	94
1980	0.94	4.85	74
1981	0.246	4.26	60.6

1986	0.5	4.01	90.5
1987	0.46	3.17	211
1988	0.53	3.54	22.6
1989	0.49	3.79	70.3
1990	0.45	0.883	9
1991	0.435	3.17	28.5
1992	0.5	3.64	29.1
1993	0.54	1.62	13.5
1994	0.52	3.1	17.5
1995	0.592	3.25	28.5
1996	0.618	4.78	34.5
1997	0.566	3.32	15.1
1998	0.5	3.53	30
1999	0.67	4.23	25.2
2000	0.822	2.84	16.9
2001	0.746	2.73	17.5
2002	0.912	2.78	23

Dijagram proticaja [Stapari-Djetinja]

Број 47445
 Осм. вод. Лимниграф
 Почетак рада 1922
 Станица Шенгољ
 Река Ћетиња
 Слив Западне Мораве
 Кота "0" 310 мм
 км од ушћа 10км
 Пов.слива 511km²

Година	Qmin	Qsr	Qmax
1963	1.54	5.94	77
1964	1.36	5.35	77
1965	1.18	5.93	158
1966	1.36	5.55	96
1967	1.72	7.72	153
1968	1.72	6.62	180
1969	0.7	4.98	50.2
1970	1.63	9.35	127

Година	Qmin	Qsr	Qmax
2002	1.48	7.12	61.2
2003	0.88	3.84	20.1
2004	1.5	6.17	27.3
2005	1.65	8.76	57.2
2006	0.88	8.52	65.4
2007	1.44	5.95	15.6
2008	1.4	4.38	24.9
2009	1.4	6.87	200

жртве. Осматрач у радарском центру уочава водоносне облаке, одређује њихову позицију, брзину и правац кретања и прогнозира интензитет и висину кише.

При садашњем стању осматрач у радарском центру не зна који интензитет кише проузрокује поплаву и која места су најугроженија, па у таквој ситуацији даје само генерална регионална упозорења. По уочавању формирања кумулонимбусних облака осматрач подиже службе на потенцијално угроженом подручју на ниво припреме узбуне, да би потом обавештавао и усмеравао активности, сходно процесу промена метеоролошке ситуације изнад угроженог подручја. Само наведена координација радарско-метеоролошке осматрачке службе и службе одбране од бујичних поплава у реалном времену може остварити успех са стихијом која настаје током неколико сати.

Употребом савременог метеоролошког рада и прогностичних процедура, створена је могућност правовремене најаве јаке бујичне кише. Та могућност постојала је и раније, скоро већ 30 година, али недостајали су прорачуни који би дефинисали поплавну кишу за релативно мале површине сливова, као и процедуре веза између метеоролошко-радарске службе и штабова на потенцијално угроженим подручјима.

Одбрану од поплава на свим токовима II реда организује и спроводи јединица локалне самоуправе у складу са Општим планом за одбрану од поплава и Оперативним планом за одбрану од поплава (чл. 53. Закона о водама). Према одредбама Закона о водама, чл. 55. ("Сл. Гласник РС", број 30/2010), Оперативни план за воде II реда доноси орган локалне самоуправе, уз обавезно прибављено мишљење јавног водопривредног предузећа.

Оперативни план из става 5. овог члана нарочито садржи: податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава, критеријуме за проглашење одбране од поплава, имена руководиоца и називе субјеката одбране од поплава, начин узбуђивања и обавештавања.

Оперативни план одбране од поплава који доноси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде поред назива сектора и деоница садржи и називе предузећа и организација које врше одбрану и имена одговорних лица, потребна средства, као и критеријуме за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава и то се на територији града Ужица односи на воде I реда, Бетињу и Рзав.

Имена одговорних лица и називи предузећа надлежних за организовање и спровођење одбране од поплава на подручју Републике Србије и града Ужица по основу наредбе о утврђивању оперативног плана одбране од поплава за 2013. годину

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДЕ, Булевар уметности 2а, Београд

тел. 011/311-53-70, 201-33-60, 201-33-47; факс 011/

е-mail: vodoprivreda@minpolj.gov.rs.

ГЛАВНИ КООРДИНАТОР ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА:

Миодраг Пјешчић, моб. 064/831-**-**,

е-mail: miodrag.pjescic@minpolj.gov.rs

ПОМОЋНИЦИ:

Горан Камчев, тел.011/ 201-33-69,

е-mail: goran.kamcev@minpolj.gov.rs

Оливера Јанковић, тел. 011/201-33-38,

е-mail: olivera.jankovic@minpolj.gov.rs

ЈВП «СРБИЈАВОДЕ», Булевар уметности 2а, Београд

тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, ФАКС 011/311-94-03

е-mail: odbrana@srbijavode.rs.

ГЛАВНИ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВЕ

Горан Пузовић, моб. 064/840-**-**,

е-mail: goran.puzovic@srbijavode.rs

ЗАМЕНИК за спољне воде и загушење ледом

Звонимир Коцић, моб. 064/840-**-**,

е-mail: zvонimir.kocic@srbijavode.rs

ЗАМЕНИК за унутрашње воде

Бранко Спасић, моб. 064/840-**-**,

е-mail: branko.spasic@srbijavode.rs

ЈВП «СРБИЈАВОДЕ», ВПЦ "МОРАВА", Трг Краља Александра 2, Ниш

тел. 018/4258-185, 4258-186; факс 018/4513-820

Е-mail: vpc.morava@srbijavode.rs

РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ:

Мр Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-**-**

е-mail: dragoljub.miljojkoVIC@srbijavode.rs

Предузећа задужена за спровођење одбране од поплава на територији града Ужице по основу наредбе о утврђивању оперативног плана одбране од поплава за 2013. годину

Деоница М 13.10.
 Брана "Градска Брана"
 ЈП "Дирекција за изградњу", Ужице
 Тел. 031/519-141, 518-723
 Директор: Никола Максимовић, моб. 064/265-**-**
 Деоница М 13.11.

Брана "ВРУТЦИ", Ужице
 ВПЦ МОРАВА Трг Краља Александра 2, Ниш
 тел. 018/4258-185, 4258-186; факс 018/4513-820
 е-mail: ypc.morava@srbiyavode.rs
 Директор: Мр Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-**-**
 е-mail: dragoljub.miljojkoVIC@srbiyavode.rs

ЈКП "ВОДОВОД", Ужице
 Тел. 031/515-777, 521-969, факс 031/512-635
 На брани: 031/581-949, 807-115
 е-mail: dragan.simic@vodovod.uzice.rs
 Директор: Драган Симић, моб. 064/845-**-**

Такође, чланом 56. Закона о водама прописане су и обавезе правног лица које користи бране са акумулационим и ретензионим базенима: Правно лице које користи бране са акумулационим и ретензионим басенима, дужно је да их одржава и користи на начин којима се обезбеђује прихватање поплавих таласа.

Наведено правно лице дужно је да, у периоду ван одбране од поплава, доставља републичкој организацији надлежној за хидрометеоролошке послове, јавном водопривредном предузећу и лицу одређеном оперативним планом за одбрану од поплава, податке о стању и степену напуњености акумулационих басена недељно, а у периоду редовне и ванредне одбране од поплава свакодневно.

4.1. РАДНА И МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

У случају најаве елементарне непогоде, Оперативни штаб у сарадњи са надлежном управом прикупља све потребне информације о могућности поплаве на одређеној деоници. Одмах се уводе активна дежурства у јавним предузећима која са својом оперативом учествују у отклањању последица од елементарне непогоде као и да се шаље обавештење представницима месних заједница који учествују у организовању заштите на својој територији ако је угрожена.

У склопу одбране од поплава на посматраном подручју, врло важну улогу има контрола саобраћаја. Контролом саобраћаја могу се спречити саобраћајна загушења или прекид комуникација, што би могло угрозити или онемогућити операцију евакуације становништва из угроженог подручја. Поред тога, контрола саобраћаја је неопходна и за све остале операције одбране од поплава, које имају задатак смањења материјалних штета.

Одбрана од поплава подразумева све радње предвиђене на ангажовању људства и механизације, подизању одбрамбених насипа од земље где је то потребно, односно подизање насипа са цаковима пуњеним песком. Уколико материјал потребан за ове радове није депонован потребно је што хитније ангажовати људство и механизацију за подизање насипа. Такође, за све ангажоване људе мора се обезбедити сав потребан алат, превасходно приручни да се не би губило драгоцене време у реаговању.

Уколико ангажовано људство и механизација нису довољни у борби са воденом стихијом, Штаб за ванредне ситуације може преко средстава јавог информисања (радио, ТВ) позвати грађане и друга предузећа да се укључе у акцију заштите људских живота и материјалних добара угрожених поплавом.

Основни циљ информисања и едукације јавности састоји се у развијању свести о ризику од поплава, као и разумевања проблема одбране од поплава. Поред тога, од посебног је значаја припремање становништва на потенцијално угроженом подручју за пријем информација о конкретној опасности од поплава и адекватно реаговање на те информације.

Средства за обезбеђење потребне опреме у циљу спровођења Оперативног плана одбране од поплава на територији града Ужица обезбеђују се из буџета града. У случају настанка поплаве, односно ванредне ситуације, предвиђено је финансирање са сталне буџетске резерве за санирање штете док се за штете већег обима локална самоуправа за финансијску помоћ обраћа надлежним Републичким органима.

Оперативни штаб и складу са овлашћењима и ангажовању, обавезан је да се у редовним околностима састаје једном у шест месеци и о истом поднесе извештај Градском већу града Ужица. У ванредним околностима – поплавама, извештај се подноси 15-тодневно од дана настанка (почетка) ванредне околности.

Редован годишњи извештај, обавезан је да се поднесе Градском већу, односно Скупштини града у месецу децембру текуће календарске године.

Списак повереника и заменика за одбрану од поплава града Ужица

		Име и презиме	Телефон, мобилни
Град. Општ. Севојно	Повереник		
	Заменик		
МЗ Липа	Повереник	Мирослав Ћосовић	

	Заменик	Славица Стојчић	
МЗ Теразије	Повереник	Ђоко Остојић	
	Заменик	Биљана Бацетић	
МЗ Турица	Повереник	Милун Јелић	
	Заменик	Светислав Вермезовић	
МЗ Росуље	Повереник	Радосав Јовановић	
	Заменик	Владан Марковић	
МЗ Крчагово	Повереник	Титомир Савић	
	Заменик	Милан Бакић	
МЗ Царина	Повереник	Светлана Савић	
	Заменик	Маријан Бралушић	
МЗ Центар	Повереник	Боривоје Пелчевић	
	Заменик	Зоран Караклајић	
МЗ Бела Земља	Повереник	Светлана Ђедовић	
	Заменик	Јелена Ђенадић	
МЗ Качер	Повереник	Саша Бошковић	
	Заменик	Мирјана Остојић	
МЗ Љубање	Повереник	Милутин Неговановић	
	Заменик	Миливоје Николић	
МЗ Равни	Повереник	Бране Јанковић	
	Заменик	Драган Вуловић	
МЗ Дрежник	Повереник	Владан Жеравчић	
	Заменик	Радојица Вукотић	
МЗ Никојевићи	Повереник	Богдан Богдановић	
	Заменик	Јелена Ковчић	
МЗ Буар	Повереник	Миодраг Јоковић	
	Заменик	Богољуб Г мизовић	
МЗ Дубоко	Повереник	Узуновић Миливоје	
	Заменик	Љубица Кузељевић	
МЗ Гостиница	Повереник	Драган Познановић	
	Заменик	Милорад Савић	
МЗ Волујац	Повереник	Горан Ћосић	
	Заменик	Данијел Вукајловић	
МЗ Биоска	Повереник	Душан Топаловић	
	Заменик	Миодраг Станојчић	
МЗ Кремна	Повереник	Мирољуб Поповић	
	Заменик	Иван Бешлић	
МЗ Мокра Гора	Повереник	Жељко Турудић	
	Заменик	Мирјана Крсмановић	
МЗ Луново Село	Повереник	Милутин Тадић	
	Заменик	Зоран Миливојевић	
МЗ Каран	Повереник	Милан Конатар	
	Заменик	Јоксим Гускић	
МЗ Рибашевина	Повереник	Кљајић Драгован	
	Заменик	Дејан Лазић	
МЗ Трнава	Повереник	Радослав Драшковић	
	Заменик	Зоран Кукањац	
МЗ Врутци	Повереник	Милоје Стевановић	
	Заменик	Видоје Цветић	
МЗ Крвавци	Повереник	Јасна Милић	
	Заменик	Бранко Чолић	
МЗ Злакуса	Повереник	Милован Јевтић	
	Заменик	Драган Никитовић	
МЗ Горјани	Повереник	Борко Павић	
	Заменик	Милош Миливојевић	
МЗ Стапари	Повереник	Слободан Курлагић	
	Заменик	Марко Радојичић	
МЗ Скржути	Повереник	Слободан Миловановић	
	Заменик	Драгоје Жунић	

4.2. МЕРЕ И ПОСТУПЦИ ЗА САНИРАЊЕ ШТЕТЕ ОД ПОПЛАВА

После проласка бујичних таласа на теренима захваћеним поплавом остају штете већег или мањег обима на стамбеним и помоћним објектима, пољопривредним површинама, путној инфраструктури и другим материјалним добрима која нису склоњена пре наиласка бујица.

Први посао после проласка бујице јесте рашчишћавање најкритичнијих тачки, а то је чишћење мостовских пропуста од нагомиланог грања и другог депонованог материјала, прочишћавање цевастих пропуста као и копање канала да би се одвела сувишна вода која се задржава на равним теренима и не отиче. Такође, потребно је из корита уклонити све препреке које је вода нанела да би се вршио нормалан отицај без успора и даљег изливања.

Следеће је уклањање наноса, земље и другог отпада са саобраћајне инфраструктуре, из стамбених и помоћних објеката, чишћење ригола и запуњених решетки како би се наведени објекти што пре довели у функционално стање. Због овога је веома важно редовно одржавање и чишћење решетки и пропуста у самом граду како би што мање воде текло улицама, нарочито у најгушће насељеном делу града. За овај посао задужено је ЈКП "Водовод" из Ужица по налогу ЈП "Дирекција за изградњу".

По проласку поплавног таласа терен обилазе и стручне службе Завода за јавно здравље – Ужице, које констатују да ли је одређене делове који су били под дејством бујце потребно дезинфиковати због продора муља и фекалних вода као и да изврше проверу квалитета воде из бунара и сеоских водовода на деловима захваћеним поплавом а где није доведена градска вода. Уколико буде потребе, становништво на угроженом подручју снабдевање се из цистерни са водом за пиће.

На угроженом подручју појачава се и рад медицинских екипа са задатком благовременог указивања помоћи повређенима и откривања евентуалних заразних болести. Поред ових служби, на терену раде и екипе ветеринарске службе уколико је дошло до заразе или помора дела сточног фонда на угроженом подручју.

Што се тиче оштећења на стамбеним објектима, хитно се приступа њиховом санирању и поправци да би се што пре довели у функционално стање за боравак у њима.

Такође, потребно је извршити делимичну или потпуну надокнаду штете, оштећеним физичким и правним лицима, насталу од последица поплава. Накнада штете се може вршити на различите начине али се најчешће реализује у новцу и давању грађевинског материјала. Уколико се јаве штете већег обима, град се за помоћ обраћа надлежним републичким органима.

У случају кварова и хаварија на системима електро снабдевања и телефонског саобраћаја на отклањању последица ангажују се службе "Електродистрибуције" Ужице и ППТ Ужице.

Поред наведеног, потребно је грађане благовремено обавестити путем средстава јавног информисања о обиму и последицама поплаве, као и дати одговарајућа упутства о понашању и предузимању одговарајућих мера на смањењу последица изазваних поплавом.

На основу Одлуке о одређивању овлашћених и оспособљених правних лица за заштиту и спасавање II Број: 87-146/12-01 од 28.12.2012. године у заштити од поплава и отклањању последица укључена су следећа правна лица:

а) Јавна предузећа

1. ЈКП "Нискоградња" Ужице
2. ЈКП "Водовод" Ужице
3. ЈКП "Градска топлана" Ужице
4. ЈП "Стан" Ужице
5. ЈКП "Биоктош" Ужице
6. ЈП "Дирекција за изградњу" Ужице
7. ЈП "Депонија Дубоко" Ужице

б) Установе

1. Завод за јавно здравље Ужице
2. Општа болница Ужице
3. Дом здравља Ужице
4. Центар за социјални рад "Ужице"
5. Апотекарска установа "Ужице"

в) Привредна друштва

1. АД "Путеви" Ужице
2. МП "Јединство" АД Ужице
3. ПП "Град инжењеринг" Ужице
4. ПП "Простор" Ужице
5. ПП "Златан Реисен" Ужице
6. ГПР "Ћумур" Севојно
7. "Стабил про" ДОО Ужице

г) Друштвене организације и удружења

1. Црвени крст Ужице
2. Добровољно ватрогасно друштво Ужице

Овлашћена и оспособљена правна лица врше заштиту и спасавање грађана, материјалних и других добара у случају опасности и несрећа изазваних елементарним непогодама и другим несрећама у складу са својом делатношћу, као и задацима које им нареди Градски штаб за ванредне ситуације или надлежне службе у складу са законом и плановима за ванредне ситуације.

ПОДАЦИ О ПРАВНИМ СУБЈЕКТИМА ОВЛАШЋЕНИМ И ОСПОСОБЉЕНИМ ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ

	СУБЈЕКТ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ	ТЕЛЕФОН ЗА КОНТАКТ
а) Јавна предузећа			
1.	ЈКП "Нискоградња" Ужице	Директор: Љубомир Јовановић Технички директор: Бранко Стојановић	
2.	ЈКП "Водовод" Ужице	Директор: Драган Симић Технички директор: Костић	

3.	ЈКП "Градска топлана" Ужице	Директор: Зоран Шибалић Технички директор: Миливоје Миловановић	
4.	ЈП "Стан" Ужице	Директор: Дејан Нијемчевић Технички директор: Мирко Росић	
5.	ЈКП "Биоктош" Ужице	Директор: Мирјана Радивојчевић Технички директор: Драгољуб Прентовић	
6.	ЈП "Дирекција за изградњу" Ужице	Директор: Никола Максимовић	
7.	ЈП "Депонија Дубоко" Ужице	Директор: Недељко Милосављевић	
б) Установе			
1.	Завод за јавно здравље Ужице	Директор: Биљана Мијовић	
2.	Општа болница Ужице	Директор: Јелена Раковић	
3.	Дом здравља Ужице	Директор: Славка Митричевић	
4.	Центар за социјални рад "Ужице"	Директор: Снежана Ивановић	
5.	Апотекарска установа "Ужице"	Директор: Катарина Николић	
в) Привредна друштва			
1.	АД "Путеви" Ужице	Директор: Милан Бојовић Технички директор: Леко Корићанац	
2.	МП "Јединство" АД Ужице	Директор: Радивоје Смиљанић Технички директор: Марко Батаковић	
3.	ПП "Град инжењеринг" Ужице	Директор: Срђан Радаковић	
4.	ПП "Простор" Ужице	Директор: Љубинко Никић	
5.	ПП "Златан Превоз" Ужице	Директор: Златан Мојсиловић	
6.	ГПР "Ћумур" Севојно	Власник: Драган Стојановић	
7.	"Стабил-про" ДОО Ужице	Власник: Милан Јевтић	
г) Друштвене организације и удружења			
1.	Црвени крст Ужице	Директор: Драгомир Ћитић	
2.	Добровољно ватрогасно друштво Ужице	Председник: Радосав Бошковић	

Поред њих укључена су и средства јавног информисања (локалне радио и ТВ станице).

У отклањању последица штете од поплава велику улогу има оперативни тим који руководи санацијом на терену који погођен елементарном непогодом.

Списак чланова Оперативног тима за одбрану од поплава града Ужица

Име и презиме	Предузеће и функција	Телефон на послу	Мобилни телефон
Југослав Јовановић	ЈП "Дирекција за изградњу", одговорно лице за токове 2 реда и Градску плажу	031/519-141 031/521-328	
Владе Гордић	ЈКП "Водовод", одговорно лице за брану Врутци	031/521-969 031/519-452	
Драгољуб Костић	ЈКП "Водовод", технички директор	031/521-969	
Зоран Плећевић	ЈП "Дирекција за изградњу", технички директор	031/521-328	
Бранко Стојановић	ЈКП "Нискоградња, технички директор	031/513-643	
Драгољуб Прентовић	ЈКП "Биоктош", технички директор	031/520-173	
Мирко Росић	ЈП "Стан", технички директор	031/513-579	
Миловановић Миливоје	ЈКП "Топлота", технички директор	031/512-946	
Александар Лазич	МУП, Ватрогасно-спасилачки батаљон	031/596-179	
Снежана Ивановић	Центар за социјални рад	031/512-340	

За потребе радова на санацији штете настале од поплава као и припреме за спровођење редовне и ванредне одбране од поплава на располагању је механизација ЈКП "Нискоградња", ЈКП "Водовод", ЈКП "Биоктош" и ЈП "Стан".

Расположива механизација Јавних предузећа:

- Комбинована машина Caterpillar – 2 ком

- Утоваривач – 3 ком
- Грејдер - 2 ком
- Булдозер - 2 ком
- Багер - 2 ком
- Трактор ИМТ – 4 ком
- Теретно возило ФАП – 12 ком
- Цистерне за воду – 3 ком
- Теретно возило Мерцедес – 4 ком
- Специјално возило Woma – 1 ком
- Специјално возило Mogo – 1 ком
- Застава Rival, teretno – 3 ком

Механизација привредних друштава обухваћених овим Планом је доста бројнија и ефикаснија за намену одбране од поплава и санације после непогода.

5. ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

Што се тиче финансирања одбране од поплава оно се реализује на следећи начин:

- средства за покривање редовне и ванредне одбране од поплава на пољопривредном земљишту обезбеђује ЈВП "Србијаводе" – Београд
- финансијске средства за трошкове редовне и ванредне одбране од поплава у насељеним местима обезбеђује градска управа, односно месна заједница или ЈКП са територије града
- финансијска средства за покривање трошкова за време ванредног стања обезбеђују општине из својих средстава, као и од средстава Републике намењених отклањању штета од елементарних непогода
- средства за извршење овог плана обезбеђују се из буџета града Ужица
- поступак материјалне надокнаде за ангажовану радну снагу и материјално – техничка средства која су коришћена у одбрани и санацији од поплаве, као и начин плаћања, морају се прецизно регулисати

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА СУ:

1. Средства за редовно одржавање инфраструктурних објеката

НАМЕНА: Извођење радова мањег обима на објектима којима се штите од полаве битни инфраструктурни објекти (санација, реконструкција, делимично изградња, чишћење пропуста и зацељених речних токова)

НАЛОГ ДАЈЕ: Градски штаб и Градска управа

2. Наменска средства за инвестиције којима се спречава настанак штете од поплава

- изградња нових објеката за заштиту од поплава на токовима II реда

- санација постојећих објеката на токовима II реда
(поправка оштећених преграда и обалоутврда)

- Биотехнички радови (пошумљавање и озелењавање)

ИЗВОР: Буџет

РЕАЛИЗАЦИЈА : ЈП Дирекција за изградњу

ПЛАН ПРЕДЛАЖЕ: Градски штаб и Градска управа

3. Средства за предузимање хитних мера ради отклањања опасности од поплава по живот и здравље становништва и сигурност објеката

ИЗВОР: Буџетска средства

ПРЕДЛАЖЕ: Градска управа и Комисија за процену штете уз сагласност Градоначелника

Треба напоменути да је у току 2013. године утрошено око 629.700,00 динара на чишћење Градске плаже (са бањицом и новим делом испод устава) од наноса, радове извело ГП „Стабил-про“, Ужице. Такође завршено је уређење дела Шуњеварског потока у дужини од 237м кроз центар Злакусе за шта је утрошено око 1.408.055,00 динара, радове извело ГП „Стабил-про“, Ужице. Уређен је и део водотокова II реда (Глуваћки, Коштички, Цркварски, Царински, јаз) чишћењем наноса и уклањањем свега што би могло довести до изливања приликом наилсака велике воде, и за ове радове је утрошено 1.971.600,00 динара. Радове је по годишњем уговору извело предузеће ГП „Ћумур“, Севојно. Очишћен је и уређен део притоке Волујачког потока, вредност радова 210.000,00 динара.

Такође, треба нагласити да је због проблема са водоснабдевањем дошло до изградње новог водовода за алтернативно снабдевање Ужица пијаћом водом са Сушичких врела. Том приликом је дошло до извођења обимнијих радова на левој обали реке Ђетиње од ушћа Сушце у саму Ђетињу, низводно у дужини од око 780м. На једном делу је дошло и дислоцирања постојећег дела корита. Радови су изведени по пројектној документацији а финансирала је Република Србија са градом Ужицем.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2014.ГОДИНУ

На основу члана 34. Закона о ванредним ситуацијама ("Сл.гласник РС" број 111/2009, 92/2011 и 93/2012) Градски штаб за ванредне ситуације на седници одржаној дана 2014.године донео је

О Д Л У К У
О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
У 2014.ГОДИНИ

1. Средства за ванредне ситуације у 2014. години планирана су чланом 7. Одлуке о буџету Града Ужица за 2014. годину на разделу 7: Градска управа за инспекцијске послове и комуналну полицију и то:

позиција 352, економска класификација 424 - СРЕДСТВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ-УСЛУГЕ у износу од 250.000,00 динара

позиција 353, економска класификација 425 - АДАПТАЦИЈА ПРОСТОРА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ у износу од 250.000 динара

позиција 354, економска класификација 512 - СРЕДСТВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ - ОПРЕМА у износу од 2.800.000 динара

2. Средства из тачке 1 користиће се на следећи начин:

Ред. број	Опис	Процењена вредност
-----------	------	--------------------

а) Средства за ванредне ситуације - опрема

1.	Набавка личне опреме и средстава за јединицу цивилне заштите	386.000
	Светлећи прслуци ком. 20	
	Универзални прслук ком. 20	
	Заштитне рукавице пари 20	
	Гумене чизме пари 20	
	Батеријске лампе ком. 20	
	Заштитне наочаре ком. 10	
	Санитетски комплет - торбица ком. 4	
	Заштитна маска ком. 5	
	Маска за заштиту дисајних органа ком. 40	
	Светлосни топ ком. 2	
	Хрпље за снег ком. 12	
	Ватрогасни опасачи ком. 20	
	Набавка легитимација за чланове Штаба ком. 30	
2.	Набавка средстава везе малог домета	200.000
	Средства везе малог домета ком. 10	
3.	Набавка опреме за поступање у ванредним ситуацијама	397.000
	Моторна тестера ком. 1	
	Ручна тестера ком. 2	
	Алати разни кпл. 2	
	Вреће ПВЦ ком. 250	
	Ужад (разна) м ¹ 310	
	Напртњаче ком. 20	
	Уређаји за исушивање просторија ком. 2	
	Колица ком. 2	
	Чакље ком. 6	
	Трака за обележавање м ¹ 500	
	Пластичне фолије у ролни кг 1кг-6м ² 100	
4.	Набавка материјала за ванредне ситуације	27.000
	Ризла м ³ 5	
	Песак м ³ 10	
5.	Набавка теренског возила	1.300.000
	Теренско возило - Лада Нива опремљено ком. 1	
	(обележавање, кука за вучу, заштита и сл.)	
6.	Набавка ватрогасних црева за потребе МУП СВБ ВБ Ужице	430.000
	Набавка ватрогасних црева (25/15м 60 ком)	
	Набавка аутоприколице носивости 550 кг	
7.	Набавка опреме за потребе одбране (ЦМО)	60.000
	Рачунар са штампачем	

б) Средства за ванредне ситуације - услуге

8.	Одржавање система за узбуњивање	180.000
	Средства за одржавање система за узбуњивање (закључивање уговора о сервисирању и одржавању сирена за узбуњивање)	
9.	Услуге уклањања опасних и заштићених врста животиња (изузев паса)	70.000
	Закључивање уговора о уклањању опасних и заштићених врста животиња - изузев паса	

в) Средства за ванредне ситуације - адаптација простора за ванредне ситуације

10.	Адаптација и опремање бараке за смештај 30 - 50 евакуисаних лица	220.000
11.	Опремање магацина цивилне заштите	30.000

3. За потребе предузимања мера у случају настанка ванредног догађаја или проглашења ванредне ситуације средства из буџетске резерве користиће се за следеће намене:

1. За накнаде ангажованих припадника цивилне заштите,
2. За ангажовање механизације других правних лица,

3. За плаћање трошкова смештаја привремено расељених и евакуисаних лица,
4. За једнократну новчану помоћ због штете од елементарних непогода,
5. За санацију последица од елементарних непогода.

1. СРЕДСТВА ЗА НАКНАДЕ АНГАЖОВАНИХ ПРИПАДНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

3 дана 15 припадника 1.800,00

2. АНГАЖОВАЊЕ МЕХАНИЗАЦИЈЕ ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Процена потребних средстава: 1.000.000,00 дин.
Напомена: из средстава текуће буџетске резерве

3. СРЕДСТВА ЗА ПЛАЋАЊЕ ТРОШКОВА СМЕШТАЈА ПРИВРЕМЕННО РАСЕЉЕНИХ И ЕВАКУИСАНИХ ЛИЦА

Процена потребних средстава: 2.000.000,00 дин.
Напомена: из средстава текуће буџетске резерве

4. ЈЕДНОКРАТНА НОВЧАНА ПОМОЋ ЗА ПЛАЋАЊЕ ШТЕТЕ ОД ЕЛЕМЕНАТРНИХ И ДРУГИХ ВЕЋИХ НЕПОГОДА

Процена потребних средстава: 3.000.000 дин,
Напомена: из средстава текуће буџетске резерве

5. СРЕДСТВА ЗА САНАЦИЈУ ПОСЛЕДИЦА ЕЛЕМЕНТАРНИХ И ДРУГИХ ВЕЋИХ НЕПОГОДА

Процена потребних средстава: 1.000.000 дин.
Напомена: из средстава текуће буџетске резерве

Посебна средства:

А. ОДРЖАВАЊЕ СИСТЕМА ЗА УЗБИЊИВАЊЕ

Процена потребних средстава: 150.000,00 дин

6. ПЛАНИРАНИ РАДОВИ У 2014. ГОДИНИ НА ВОДОТОКОВИМА ДРУГОГ РЕДА

У НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА

1. Наставак регулације Уремовачког потока у у Ужицу дужини од 290 метара (није реализовано у 2013. години, започети радови 10.03.2014.). Радови би обухватили следеће:

- зацевљење потока у дужини од 290м од постојеће ревизије у Видовданској улици до краја улице, са изградњом таложника на улици на објекту, док би се дуж зацевљеног дела поставили сливници преко којих би се атмосферске воде директно прикупљале у њега
- после зацевљења извршило би се уређење десне обале (уређење шкарпе)
- у горњем делу тока предвиђена је изградња објеката за задржавање наноса, консолидационе преграде

Вредност радова по уговору износи 6.889.974,00 динара без ПДВ-а, извођач ГП „Стабил – про“ Ужице

2. Санација габионске преграде на Глуваћком потоку непосредно изнад објекта "Кожаре" и то:

- отклањање оштећења десне стране габинске преграде ради спречавања урушавања

3. Натавак уређење дела Шуњеварског потока од центра Злакуне (објекат Диско)

до улива у Ђетињу

4. Израда Главног пројекта уређења дела Глуваћког потока на потезу од гаража ЈКП "Водовод" до зграде солидарности у ул. Ратарској

5. Уређење једне мање притоке Ђетиње са леве стране у центру Биоске, ради спречавања даљег плављења Основне школе, спортских терена и приватних домаћинстава

У НАДЛЕЖНОСТИ ЈВП "Србијаводе"

1. Чишћење наноса у речном кориту реке Ђетиње у количини преко 1000м³ који се налази у зони новог моста, код хотела Златибор уз десну обалу ка ресторану Вагон

Напомена: Да ли ће од неких наведених радова бити реализовани у овој години првенствено ће зависити од новчаних средстава.

7. РУКОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТОМ ОД ПОПЛАВА

Скупштина града Ужица на седници одржаној 02.03.2011. године, донела је решење о образовању Градског штаба за ванредне ситуације и именовање чланова Градског штаба за ванредне ситуације која је објављено у "Службеном листу Града Ужица" бр.4/11 од 02.03.2011. године.

ПОДАЦИ О ЧЛАНОВИМА ГРАДСКОГ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ГРАДА УЖИЦА

Ред. бр.	Презиме и име	Дужност у Штабу
1.	САША МИЛОШЕВИЋ	Командант
2.	ВИДОЈЕ ДРНДАРЕВИЋ	Заменик команданта
3.	АНКА ЂОРЂЕВИЋ	Начелник штаба
4.	БУДИМИР ВУЈОВИЋ	Члан задужен за саобраћај
5.	БРАНКО ГАВРИЛОВИЋ	Члан задужен за социјалну политику
6.	БРАНИСЛАВ МАРИЋ	Члан задужен за месне заједнице и евакуацију
7.	ЗОРАН КОВАЧЕВИЋ	Члан задужен за јавна предузећа
8.	ЗОРАН МИЛОЈЕВИЋ	Члан задужен за безбедност и ванредне ситуације
9.	НЕБОЈША БРЗАКОВИЋ	Члан задужен за пољопривреду и шумарство
10.	РАДОВАН РИСТОВИЋ	Члан задужен за установе
11.	БРАНКО ПРЉЕВИЋ	Члан задужен за грађевинске радове
12.	ДРАГАН СИМИЋ	Члан задужен за водоснабдевање
13.	НИКОЛА МАКСИМОВИЋ	Члан задужен за координацију субјеката при предузимању мера
14.	МИРЈАНА РАДИВОЈЧЕВИЋ	Члан задужен за асанацију
15.	ДР. ОЛИВЕРА ЈАЊИЋ	Члан задужен за епидемиолошку заштиту
16.	РАДОСЛАВ СИМОВИЋ	Члан задужен за замрачивање и снабдевање ел. енергијом
17.	ЈЕЛЕНА РАКОВИЋ РАДИВОЈЕВИЋ	Члан задужен за здравствено збрињавање
18.	ДРАГОМИР ЋИТИЋ	Члан задужен за здравствено збрињавање и лог. подршку
19.	ЗОРАН ПРЉЕВИЋ	Члан задужен за безбедност и тероризам
20.	АЛЕКСАНДАР ЛАЗИЋ	Члан задужен за заштиту од пожара
21.	ДЕЈАН СЕКУЛИЋ	Члан задужен за спасавање

Овај план ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Ужица".

Носилац и обрада израде Плана

Југослав Јовановић, дипл. инж.

ГРАД УЖИЦЕ

Градско веће

II Број: 87-26/14, 14.05.2014.године

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ГРАДСКОГ ВЕЋА
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА**
Видоје Дрндаревић, с.р.

ПРИЛОЗИ:

- РЕШЕЊЕ О ОБРАЗОВАЊУ ГРАДСКОГ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ИЗ 2011. ГОДИНЕ СА СПИСКОМ НОВИХ ЧЛАНОВА ШТАБА (децембар 2012. године)
- КАРТА ЛИНИЈЕ ПЛАВЉЕЊА У СЛУЧАЈУ ХАВАРИЈЕ НА БРАНИ ВРУТЦИ
- ЕВИДЕНЦИОНИ ЛИСТ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА ОД ЗНАЧАЈА ЗА БЛАГОВРЕМЕНУ НАЈАВУ НЕПОСРЕДНЕ ОПАСНОСТИ ОД ПОПЛАВА И ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Прилог 1.

На основу члана 33. став 1. тачка 4. и члана 42. Закона о ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Србије", број 111/09) и члана 41. Статута Града Ужица ("Службени лист Града Ужица" број 11/08), Скупштина Града Ужица на седници одржаној 02.03.2011. године, доноси

РЕШЕЊЕ

о образовању Градског штаба за ванредне ситуације и именовању чланова Градског штаба за ванредне ситуације

- За координацију и руковођење заштитом и спасавањем у ванредним ситуацијама на територији Града Ужица (у даљем тексту: Град) образује се Градски штаб за ванредне ситуације (у даљем тексту: Штаб).
- Штаб обавља следеће послове:
 - руководи и координира рад субјеката система заштите и спасавања и снага заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака;
 - руководи и координира спровођење мера и задатака цивилне заштите;
 - разматра и даје мишљење на предлог Процене угрожености и предлог Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
 - прати стање и организацију заштите и спасавања и предлаже мере за њихово побољшање;
 - наређује употребу снага заштите и спасавања, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама;
 - стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама;

- 7) разматра организацију, опремање и обучавање јединица цивилне заштите, овлашћених, оспособљених правних лица;
 - 8) сарађује са надлежним органима заштите и спасавања суседних држава у ванредним ситуацијама;
 - 9) процењује угроженост од настанка ванредне ситуације;
 - 10) доноси наредбе, закључке и препоруке.
 - 11) сарађује са штабовима суседних јединица локалне самоуправе;
 - 12) именује менаџера заштите и заменика менаџера у насељеним местима;
 - 13) разматра и предлаже доношење одлуке о организацији заштите и спасавања на територији јединице локалне самоуправе, односно града.
 - 14) ангажује оспособљена правна лица и друге организације од значаја за јединицу локалне самоуправе.
3. Одлуку о проглашењу ванредне ситуације на територији Града, на предлог Штаба, доноси Градоначелник Града Ужица (у даљем тексту: Градоначелник).
4. Штаб, по потреби, образује помоћне стручно-оперативне тимове за специфичне задатке заштите и спасавања.
5. Стручне и административне послове за потребе Штаба обавља Градска управа за инспекцијске послове и Комуналну полицију
6. У Штаб именују се:
- (Списак чланова Градског штаба)
7. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Ужица".

ГРАД УЖИЦЕ
СКУПШТИНА ГРАДА
I Број 87-11/11
02.03.2011.године
Ужице, Димитрија Туцовића 52

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Радиша Марјановић

Прописи који регулишу рад Штабова за ванредне ситуације

ЗАКОН О ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА
("Службени гласник Републике Србије", број 111/09)
Члан 33.

За координацију и руковођење заштитом и спасавањем у ванредним ситуацијама у складу са овим законом и другим прописима, као оперативно-стручна тела образују се штабови за ванредне ситуације, и то

- 1) за територију Републике Србије - Републички штаб за ванредне ситуације, који образује Влада;
- 2) за територију аутономне покрајине - покрајински штаб за ванредне ситуације, који образује извршни орган аутономне покрајине;
- 3) за територију управног округа - окружни штаб за ванредне ситуације, који образује Републички штаб за ванредне ситуације;
- 5) за територију општине - општински штаб за ванредне ситуације, који образује скупштина општине.

Штаб чине командант, начелник и чланови штаба, а у градском и општинском штабу и заменик команданта штаба.

Штаб за ванредне ситуације образује, по потреби, помоћне стручно-оперативне тимове за специфичне задатке заштите и спасавања

Члан 34.

Штаб за ванредне ситуације обавља следеће послове:

- 1) руководи и координира рад субјеката система заштите и спасавања и снага заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака;
- 2) руководи и координира спровођење мера и задатака цивилне заштите;
- 3) разматра и даје мишљење на предлог Процене угрожености и предлог Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- 4) прати стање и организацију заштите и спасавања и предлаже мере за њихово побољшање;
- 5) наређује употребу снага заштите и спасавања, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама;
- 6) стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама;
- 7) разматра организацију, опремање и обучавање јединица цивилне заштите, овлашћених, оспособљених правних лица;
- 8) сарађује са надлежним органима заштите и спасавања суседних држава у ванредним ситуацијама;
- 9) процењује угроженост од настанка ванредне ситуације;
- 10) доноси наредбе, закључке и препоруке.

Члан 35.

Општински, односно градски штаб за ванредне ситуације, поред послова из члана 34. овог закона, обавља и следеће послове:

- 1) сарађује са штабовима суседних јединица локалне самоуправе;
- 2) именује менаџера заштите и заменика менаџера у насељеним местима;
- 3) разматра и предлаже доношење одлуке о организацији заштите и спасавања на територији јединице локалне самоуправе, односно града.
- 4) ангажује оспособљена правна лица и друге организације од значаја за јединицу локалне самоуправе.

Члан 42.

Командант градског штаба за ванредне ситуације је градоначелник, по положају.

Командант општинског штаба за ванредне ситуације је председник општине, по положају.

Заменик команданта градског, односно општинског штаба за ванредне ситуације је заменик градоначелника, односно председника општине или члан градског или општинског већа.

Начелник градског, односно општинског штаба за ванредне ситуације је начелник надлежне службе.

За чланове градског и општинског штаба за ванредне ситуације постављају се, по правилу, директори јавних комуналних предузећа и установа чија је делатност у вези са заштитом и спасавањем, руководиоци органа локалне самоуправе, секретари окружних, градских и општинских организација Црвеног крста, стручњаци из појединих области заштите и спасавања или друга лица.

Начелника, заменика и чланове штаба за ванредне ситуације јединица локалне самоуправе поставља и разрешава скупштина града, односно општине, на предлог градоначелника, односно председника општине.

УРЕДБА О САСТАВУ И НАЧИНУ РАДА ШТАБОВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
(**"Службени гласник РС"**, бр. 98/2010)

Члан 8.

Градски штаб за ванредне ситуације (у даљем тексту: градски штаб) чине командант штаба, заменик команданта штаба, начелник и чланови штаба.

Командант градског штаба је градоначелник, по положају.

Заменик команданта је заменик градоначелника, односно члан градског већа.

Начелник Градског штаба је руководиоца надлежне службе, или један од руководиоца подручне организационе јединице надлежне службе кога он предложи за постављење.

Чланови Градског штаба су:

- 1) чланови извршног органа града у чијем делокругу су послови из области: здравља, пољопривреде, водопривреде и шумарства, рада и социјалне политике, заштите животне средине;
- 2) представници градских органа управе у чијем делокругу су послови из области: саобраћаја, грађевине, енергетике, информисања, трговине и услуга.
- 3) руководиоци јавних предузећа, привредних друштава, руководиоци организационих јединица одбране, полиције, хуманитарних организација, удружења грађана, других правних лица и установа у чијем делокругу су послови од значаја за заштиту и спасавање у ванредним ситуацијама.

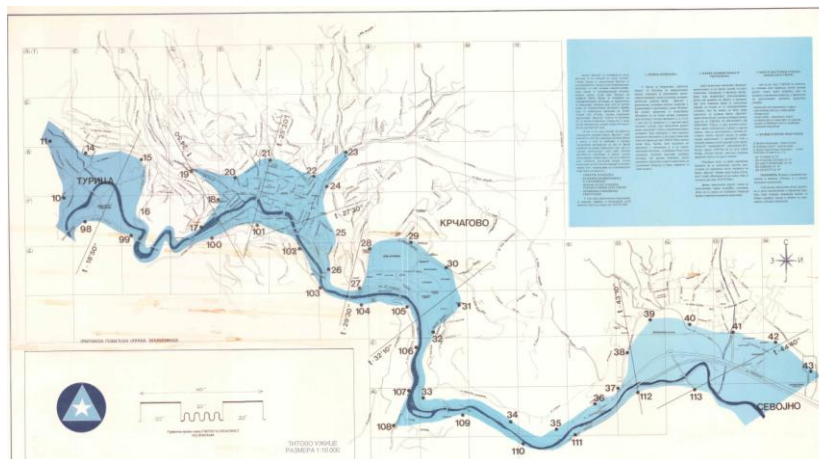
Члан 9.

Стручне и административно-техничке послове потребне за рад Градског штаба врши надлежна организациона јединица градског органа управе у сарадњи са представником подручне организационе јединице надлежне службе.

Члан 12.

Састав Штаба за ванредне ситуације може да чини и помоћно особље (возачи, курири и др.).

Прилог бр.2

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД УЖИЦЕ

ЕВИДЕНЦИОНИ ЛИСТ

*за прикупљање и систематизацију података од значаја за благовремену најаву
непосредне опасности од поплава и елементарних непогода, за ефикасно организовање у спровођењу мера, радова и
активности у смањењу штета
и отклањању последица у ванредним околностима*

Комадант штаба

Датум
предаје евиденционог листа поверенику

Рок предаје евиденционог листа
Општинском штабу

Предао: _____
Примио: _____

Предао: _____
Примио: _____

ЦИЉ ЕВИДЕНЦИЈЕ, ВРСТА ПОДАТАКА
И УПУТСТВО
за попуњавање формулара евиденционог листа

- Циљ евиденције и врсте података

Подаци у наставку су од значаја за сагледавање проблематике угрожености и заштите насељених места, важнијих саобраћајница, индустријских и пољопривредно-индустријских погона, фарми, јавних објеката (школа, амбуланти, трговинских објеката) и обрадивих површина.

Прикупљени подаци су од посебног значаја за благовремену најаву непосредне опасности од поплава и елементарних непогода, за ефикасно организовање у спровођењу мера, радова и активности у смањењу штета и отклањању последица у ванредним околностима.

Прикупљени подаци ће се систематизовати по посебној методологији за потребе израде општинског оперативног плана за заштиту од поплава и елементарних непогода.

- Врсте података који су предмет евиденционог листа

Графички подаци - оријентационе локације критичних, угрожених локација и објеката;

Текстуални подаци - кратки опис проблема, подаци о положају критичних локалитета, и

Бројчани подаци - основне информације о броју потенцијално угрожених стамбених и других објеката, о угроженим обрадивим површинама, основни подаци о димензијама критичних пропуста, мостова, канала итд.

- Упутство за попуњавање евиденционог листа

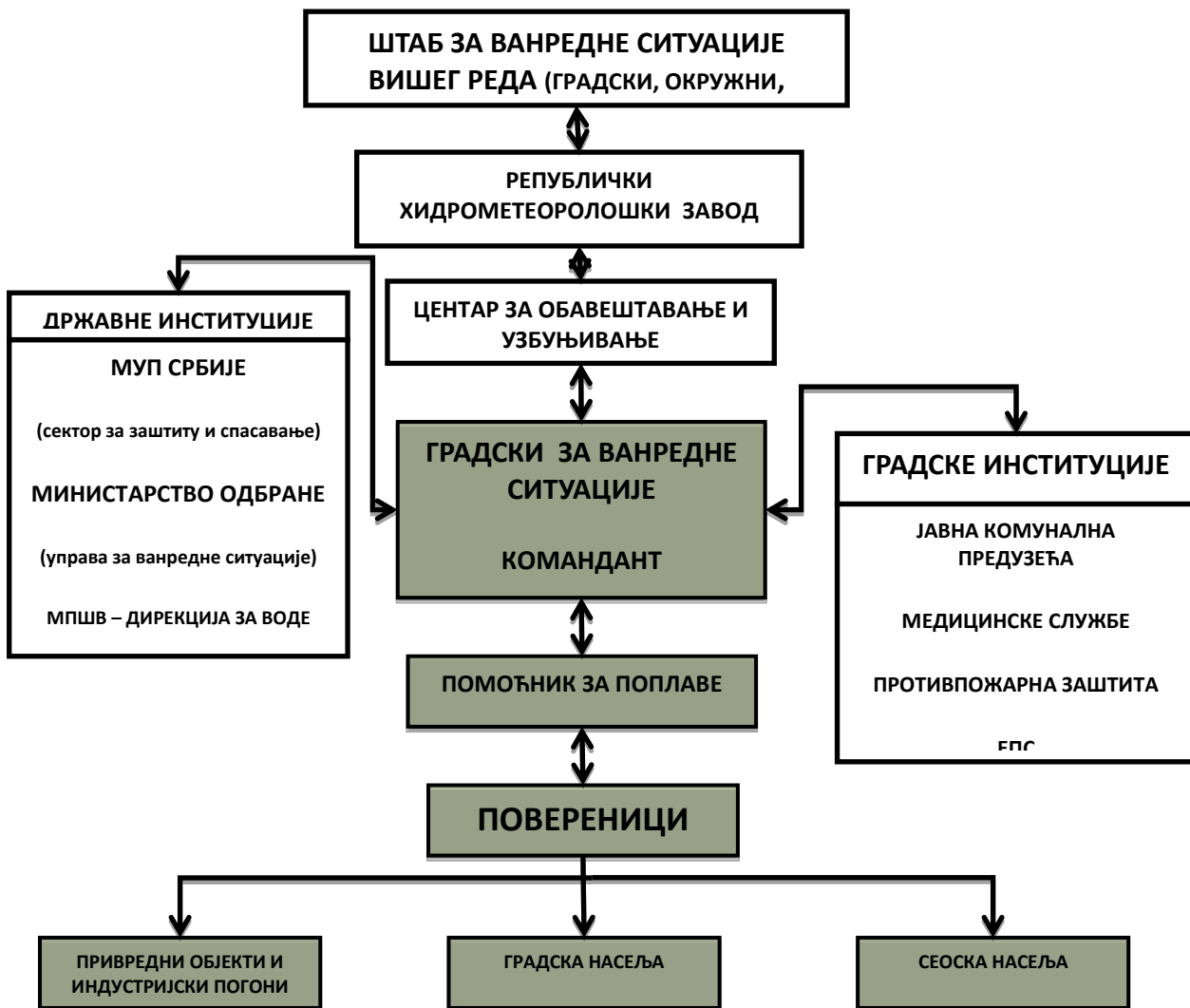
Податке прикупља и уноси овлашћени повереник, односно његов заменик;

Подаци се уносе искључиво у дате формуларе и Стручну помоћ у прикупљању података, пружиће на захтев повереника, представник Градске управе за инспекцијске послове и Комуналну полицију, Сектора за заштиту од елементарних и других већих непогода, Димитрија Туцовића 52, Град Ужице, 031/590-102, 592-413, као и носилац израде овог Плана, Југослав Јовановић 064/85-00-205, 031/517-919.

САДРЖАЈ ЕВИДЕНЦИОНОГ
ЛИСТА

1. Генерална и детаљна шема руковођења у заштити од поплава и елементарних непогода
2. Карта ширег подручја и карта насеља са унетим месним заједницама
3. Табеларни формулари за уношење података о угроженом подручју
 - Формулар 3.1. - Подаци о поверенику
 - 3.1.1. Подаци о овлашћеном поверенику привредних субјеката и институција
 - Формулар 3.2. - Критична места на подручју која могу изазвати плављења
 - 3.2.1. Мостови и пропуси
 - 3.2.2. Одводници површинских вода
 - 3.2.3. Други објекти као критична места
 - Формулар 3.3. - Подаци о расположивој механизацији, опреми, алату и материјалу
 - Формулар 3.4. - Подаци о расположивој опреми система веза
 - Формулар 3.5. - Подаци о расположивим и постојећим просторним и техничким могућностима принудног смештаја евакуисаног становништва и покретних добара
4. Посебне напомене

1. Структура градског штаба штаба, шема руковођења и координације у одбрани од поплава

НАПОМЕНА:

Лицима којима је поверено попуњавање евиденционог листа презентира се генерална шема руковођења у заштити од поплава и елементарних непогода на подручју МЗ.

Из предложене шеме се може извести закључак о улози повереника и других учесника који активно, који посредно или непосредно организују и спроводе заштиту од поплава и елементарних непогода на предметном подручју.

За сваку општину према релном стању на терену и потребама дефинише се потребан број помоћника и повереника.

2. Карта ширег подручја и карта месне заједнице

НАПОМЕНА:

Лицима која учествују у евиденцији даје се карта ширег подручја и карта насеља за које им се поверава прикупљање тражених информација.

У ове карте се слободно могу уцртавати карактеристичне локације (претходно проучити формуларе у поглављу 3.):

- седиште повереника
- критична места подручја

-наменска складишта средстава која се користе у ванредним околностима
-простори и објекти који се могу користити за смештај евакуисаног становништва и покретних добара
Повереници могу на карти уносити и писане податке као и друге информације.

3. Формулари за уношење података о угроженом подручју

- Формулар 3.1. - Подаци о поверенику
 - 3.1.1. Подаци о овлашћеном поверенику привредних субјеката и институција
- Формулар 3.2. - Критична места на подручју која могу изазвати плављења
 - 3.2.1. Мостови и пропусни
 - 3.2.2. Одводници површинских вода
 - 3.2.3. Други објекти као критична места
- Формулар 3.3. - Подаци о расположивој механизацији, опреми, алату и материјалу
- Формулар 3.4. - Подаци о расположивој опреми система веза
- Формулар 3.5. - Подаци о расположивим и постојећим просторним и техничким могућностима принудног смештаја евакуисаног становништва и покретних добара

формулар 3.1.

Подаци о овлашћеном поверенику

ДЕФИНИЦИЈА - Повереници и заменици повереника из Месне заједнице су лица која именује Председник Општине, као поверенике општинског штаба. Дужности и обавезе су дате у склопу овог анкетног листа, а делокруг ових дужности и обавеза је ограничен подручјем Месне заједнице.

ПОВЕРЕНИК:

1. Лични подаци о поверенику:

Име и презиме: _____
 Адреса стана: _____
 Тел: _____
 Стручна спрема: _____
 Занимање: _____
 Запослен у: _____
 Адреса фирме: _____
 Тел: _____
 Фах: _____

ЗАМЕНИК ПОВЕРЕНИКА:

2. Лични подаци о заменику повереника:

Име и презиме: _____
 Адреса стана: _____
 Тел: _____
 Стручна спрема: _____
 Занимање: _____
 Запослен у: _____
 Адреса фирме: _____
 Тел: _____
 Фах: _____

ДУЖНОСТИ И ОБАВЕЗЕ ПОВЕРЕНИКА / ЗАМЕНИКА - Повереници помоћника општинског руководиоца одбране од поплава врше нарочито следеће послове у свим фазама одбране као и у фази ванредног стања, односно у фази отклањања последица штета:

1. Врши непосредан увид у стање на подручју и доставља информације помоћницима руководиоца општинског штаба;

2. Предлажу спровођење радова и мера на свом терену у току одбране припреме за одбрану;

3. Организују и руководе хитним радовима и мерама у свом реону (Месној одбору, улици),

4. Извештавају помоћника руководиоца општинског штаба о предузетим мерама и воде евиденцију о стању на терену, ангажованом људству, механизацији и др.

ПОДАЦИ О ОВЛАШЋЕНОМ ПОВЕРЕНИКУ
привредних субјеката и институција који су ангажовани на заштити од поплава и елементарних непогода

СУБЈЕКАТ: (пун назив фирме)	
ИНСТИТУЦИЈА: (пун назив)	

ДЕФИНИЦИЈА - Повереници су лица које именује Председник Општине, на предлог одговорног лица субјекта (институције) као повереници помоћника руководиоца општинског штаба за ванредне ситуације, ова лица добијају посебне дужности и обавезе које се наводе у овом формулару. Делокруг рада овог повереника је везан за делокруг објекта и институције.

ПОВЕРЕНИК:1. Лични подаци о поверенику:

Име и презиме: _____
 Адреса стана: _____
 Тел: _____
 Стручна спрема: _____
 Занимање: _____
 Запослен у: _____
 Адреса фирме: _____
 Тел: _____
 Фах: _____

ЗАМЕНИК ПОВЕРЕНИКА:2. Лични подаци о заменику:

Име и презиме: _____
 Адреса стана: _____
 Тел: _____
 Стручна спрема: _____
 Занимање: _____
 Запослен у: _____
 Адреса фирме: _____
 Тел: _____
 Фах: _____

НАПОМЕНА: Овај формулар се попуњава за сваки субјект и институцију посебно.

ДУЖНОСТИ И ОБАВЕЗЕ ПОВЕРЕНИКА ПОМОЋНИКА - Повереници помоћника задуженог за поплаве врше следеће послове у свим фазама одбране као и у фази ванредне ситуације и у фази отклањања последица штета:

1. Врши непосредан увид у стање на подручју и доставља информације надлежном помоћнику Штаба;
2. Предлажу спровођење радова и мера на свом терену у току одбране;
3. Организују и руководе хитним радовима и мерама у свом реону (предузећу, институцији),
4. Извештавају помоћника штаба о предузетим мерама и воде евиденцију о стању на терену, ангажованом људству, механизацији и др.

Формулар 3.2.

ПОДАЦИ О КРИТИЧНИМ МЕСТИМА
која могу изазвати плављење подручја месне заједнице

ДЕФИНИЦИЈА - Појам "Критично место на подручју" односи се на све објекте у насељу, у зони јавних објеката (школа, домова здравља, објекти за пружање услуга итд), објектима комуналне инфраструктуре у насељу (канализације, саобраћајнице) и објекте у склопу привредних објеката који у ванредним хидрометеоролошким условима могу изазвати плављење и штете. (Мостови, пропусти, путни одводници површинских вода, јаркови и канали, изливни објекти градских канала и сл.)

У формуларима у наставку, у складу са упитником прикупљају се подаци: опис критичног места, врсте објеката који представљају критично место, опис стања објекта који је узрок плављења, опис појаве која се дешава као последица поменутог стања објекта.

Објекти који се третирају као критична места сврстани су у три групе објеката и основне карактеристике:

3.2.1. Мостови и пропуссти

3.2.2. Одводници површинских вода

3.2.3. Други објекти као критична места

Формулар 3.2.1.

Подаци о критичним местима
која могу изазвати плављење подручја месне заједнице

1. МОСТОВИ И ПРОПУСТИ

А. Локација: (дати ближи опис локације критичног места, уцртати на карти)

Б. Карактеристике

1.1. Ранг саобраћајнице: _____

*1.2. Тип (конструктивне арактеристике): _____

- конструкција моста (бетон, армирани бетон,
дрвени, челични) _____

- ослонци (стубови, опорци) _____

- ширина коловоза _____

*1.3. Димензије светлог отвора: АхБ (____ м х ____ м); Ø (____ м); П (____ м²)*1.4. Степен уређења корита у зони објекта (регулисано, нерегулисано,
делимично.) _____

1.5. Корисник (дати пун назив, адресу, телефон, име одговорног лица): _____

Ц. Стање објекта и корита одводника површинских вода у зони објекта (добро, лоше, склоно паду
објекат (добро, лоше, склоно паду) _____

корито (добро одржавање, делимично зарасло, потпуно зарасло, делимично затрпано, потпуно затрпано)

(препурака: по могућству приложити фотографију).

Д. Опис појаве која се дешава као последица критичног места

(угрожена добра: стамбени и други објекти, површине, опрема, остало)

- стамбени објекти: _____

- јавни објекти: _____

- привредни објекти: _____

- опрема: _____

- пољ. површине: _____

Е. Предлог и запажања за интервентно решавање проблема као и за трајно отклањање критичног места

- интервентне мере: _____

- трајне мере: _____

НАПОМЕНА:

- За упитнике означене са (*) - Стручну помоћ за попуњавање формулара даје стручно лице
- За сваки објекат појединачно уносити податке. (Овај формулар умножити)
- Уколико датим упитником нису обухваћени неки подаци-дописати их на полеђини формулара.

Формулар 3.2.2.

Подаци о критичним местима
која могу изазвати плављење подручја месне заједнице

2. ОДВОДНИЦИ ПОВРШИНСКИХ ВОДА

(путни јаркови, канали и локалне депресије)

А. Локација: (дати ближи опис локације критичног места, уцртати на карти)

Б. Карактеристике

2.1. Ранг саобраћајнице: _____

*2.2. Тип објекта (техничке карактеристике)

-тип одводника (обложени, земљани, колектор) _____
 -димензије (ширина дна _____ м), (ширина врх _____ м), Ø(_____ м)
 -дужина _____,

2.3. Објекти преко одводника

-јавни објекти (број и врста) _____
 -приступи домаћинствима _____
 број _____, типови _____
 - подаци о критичном објекту
 положај: _____, димензије: _____
 -стање објекта и корита одводника у зони укрштања

*2.4. Корисник (дати пун назив, адресу, телефон, име одговорног лица)

*Ц. Стање одводника (Описно дати на полеђини формулара; препорука - по могућству приложити фотографију)

*Д. Опис појаве која се дешава као последица критичног места

угрожена добра (објекти, површине, опрема, остало), стамбени објекти, јавни објекти, привредни објекти, опрема, пољопривредне површине (детаљнији опис дати на полеђини листа)

*Е. Предлог и запажања за интервентно решавање проблема као и за трајно отклањање критичног места

Напомена:

За упитнике означене са (*) - Стручну помоћ за попуњавање формулара даје стручно лице
 За сваки објекат појединачно уносити податке. (Овај формулар умножити)
 Уколико датим упитником нису обухваћени неки подаци - дописати их на полеђини формулара

Формулар 3.2.3.

Подаци о критичним местима
 која могу изазвати плавлeње добара на подручју
 Месне зајенице _____

3. ОБЈЕКТИ КАО КРИТИЧНА МЕСТА

А. Локација: (дати ближи опис локације критичног места, уцртати на карти)

Б. Карактеристике

*3.1. Тип објекта (техничке карактеристике)

*3.2. Корисник (дати пун назив, адресу, телефон, име одговорног лица)

Ц. Стање

(описно дати на полеђини формулара; препорука - по могућству приложити фотографију)

*Д. Опис појаве која се дешава као последица критичног места

угрожена добра (објекти, површине, опрема, остало), стамбени објекти: јавни објекти: привредни објекти: опрема: пољопривредне површине:

*Е. Предлог и запажања за интервентно решавање проблема као и за трајно отклањање критичног места

НАПОМЕНА:

За упитнике означене са (*) - Стручну помоћ за попуњавање формулара даје стручно лице

За сваки објект појединачно уносити податке. (Овај формулар умножити)

Уколико датим упитником нису обухваћени неки подаци-дописати их на полеђини формулара

Формулар 3.3.

ПОДАЦИ

о расположивој механизацији, опреми, алату и материјалу

НАПОМЕНА:

Повереници, у прилогу, у виду текста, уносе податке о механизацији, опреми и алату* којим се располаже на подручју које је у делокругу рада повереника и које би се по потреби могло користити у одбрани од поплава (месна заједница, привредни субјект).

*(теренско возило, багер, булдозер, камион, трактор, приколица, агрегат, моторна тестера и сл.)

Формулар 3.3.1.

ПОДАЦИ

о расположивој механизацији и алату

Н ^о	НАЗИВ	Јединица мере	МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА	ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ И ИНСТИТУЦИЈЕ					
				5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Путничко возило	ком.							
2.	Теренско возило	ком.							
3.	Багер	ком.							
4.	Булдозер	ком.							
5.	Камион	ком.							
6.	Трактор и приколица	ком.							
7.	Травокосачица	ком.							
8.	Утоваривач	ком.							
9.	Пента	ком.							
10.	Чамац	ком.							
11.	Аутодизалица	ком.							
12.	Пумпа дизел	ком.							
13.	Пумпа бензин	ком.							
14.	Пумпа електро	ком.							
15.	Агрегат	ком.							
16.	Компресор	ком.							
17.	Ровокопач	ком.							
18.	Цистерна	ком.							
19.	Фењери	ком.							
20.	Лампе-плинске	ком.							
21.	Лампе-акумулаторске	ком.							
22.	Сигналне заставице	ком.							
23.	Бунде	ком.							
24.	Појас за спасавање	ком.							
25.	Кишне кабанице	ком.							
26.	Прслук	ком.							
27.	Заштитни шлем	ком.							
28.	Заштитне рукавице	пар							
29.	Радно одело	ком.							
30.	Гумене чизме	пар							
31.	Душек	ком.							
32.	Кревет	ком.							
33.	Јастук	ком.							
34.	Постељина комплет	ком.							
35.	Ћебад	ком.							

ПОДАЦИ
о расположивом алату и материјалу

Н ^о	Назив	Јединица мере	МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА	ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ И ИНСТИТУЦИЈЕ					
				5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
47.	Моторна тестера	ком.							
48.	Ручне тестере	ком.							
49.	Лопата	ком.							
50.	Ашови	ком.							
51.	Будаци, пијуци	ком.							
52.	Гвоздена колица	ком.							
53.	Косе	ком.							
54.	Виле	ком.							
55.	Секире	ком.							
56.	Секирице	ком.							
57.	Чекићи	ком.							
58.	Клешта	ком.							
59.	Побијачи (маљ,дрв.чек.)	ком.							
60.	Чакље	ком.							
61.	Набијачи земље	ком.							
62.	Мотике	ком.							
63.	Пајсери	ком.							
64.	Виле	ком.							
65.	Грабуље	ком.							
66.	Вреће јутане	ком.							
67.	Пласт.фолије у ролни	м ¹							
68.	Дрвене талпе (80x20цм)	ком.							
69.	Дрвене греде (18x18цм)	ком.							
70.	Дрвене гредице(10x10цм)	ком.							
71.	Дрвене талпе (5x20цм)	ком.							
72.	Даске (2,2x20цм)	ком.							
73.	Даске-разне	ком.							
74.	Кланфе	ком.							
75.	Ексери 31/70	кг							
76.	Паљена жица (0,2мм)	кг							
77.	Жица	кг							
78.	Вреће ПВЦ	ком.							
79.	Вреће ПВЦ плетене	ком.							
80.	Ужад (разна)	м ¹							
81.	Сајле	м ¹							
82.	Челичне талпе	ком.							
83.	Колџе (6-10цм)	ком.							
84.	Шљунак	м ³							
85.	Камен	м ³							

Формулар 3.4.

ПОДАЦИ
о расположивој опреми система веза

НАПОМЕНА:

Повереницима се презентирају подаци система веза са свим одговорним лицима која имају одређене дужности и обавезе у организацији и спровођењу одбране.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД
ПОСТОЈЕЋЕГ СИСТЕМА ВЕЗА ЗА КОМУНИКАЦИЈУ ИЗМЕЂУ СУБЈЕКТА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА
ОПШТИНА _____

формулар 3.4.1

Субјекти руковођења Штаба за ванредне ситуације на подручју општине, за одбрану од поплава					
Р.б	Презиме и име	Функција	Институција Адреса седишта	телефон	Телефон у стану
1					
2					
3					

формулар
3.4.2

Општинске службе са одређеним надлежностима у заштити и спасавању од поплава					
Р.б	Назив службе	Задужење у о.о.п.	Одговорно лице	Телефон	Телефон у стану
1					
2					
3					
4.					

формулар 3.4.3

Витални системи заштите подручја општине						
Р.б	Назив	Адреса седишта	Телефон	Телефакс	Одговорно лице	Телефон у стану
1	ЈКП					
2	ЈКП"					
3	Секција за путеве "-----"					
4	Штаб цивилне заштите					
5	Здравствени центар"					
6	Ватрогасни центар					
7	МУП Србије СУП					

8	ЕПС "-----"				
9	"Телеком"				
10	Војска Србије				

формулар 3.4.4.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД
ПОСТОЈЕЋЕГ СИСТЕМА ВЕЗА ЗА КОМУНИКАЦИЈУ ИЗМЕЂУ СУБЈЕКТА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА
ОПШТИНСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Субјекти одбране од поплава на подручју општине						
Р.б	Назив	Адреса седишта	Телефон у седишту	Одговорно лице	Телефон у стану	Мобилн и телефон
МЕСНИ ОДБОРИ						
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

формулар 3.4.5.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД
ПОСТОЈЕЋЕГ СИСТЕМА ВЕЗА ЗА КОМУНИКАЦИЈУ ИЗМЕЂУ СУБЈЕКТА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА
ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД УЖИЦЕ
ГРАДСКО ВЕЋЕ
III број 503-29/14, 14.05.2014. године

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ГРАДСКОГ ВЕЋА
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА**
Видоје Дрндаревић, с.р.

58. На основу члана 48.ст.2 Закона о ванредним ситуацијама ("Сл.гласник РС" број 111/09 и 92/11), чл. 55. ст.4 Закона о водама ("Сл. гласник РС" број 30/10) и члана 77. Статута града Ужица ("Службени лист града Ужица број 11/08), и мишљења ЈП "Србијаводе" - Водопривредни центар "Морава" Ниш - Секција "Ужице" број 07-1645/3 од 15.04.2014. године, Градско веће града Ужица, на седници одржаној 14.05.2014. године доноси

**ПЛАН ЗАШТИТЕ ОД ЕРОЗИЈЕ ЗЕМЉИШТА
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА УЖИЦА**

ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА ОД ЕРОЗИЈЕ (АНТИЕРОЗИВНЕ МЕРЕ)

Распрострањеност ерозионих процеса у Србији, као и учесталост појаве бујичних поплава, представља значајне факторе деградације животне средине. То их чини незаобилазним компонентама при изради планских докумената, нарочито у градовима и општинама које се простиру у брдско-планинским подручјима.

Пошто Ужичка општина спада у ред брдско-планинских подручја, сврстава се у групу општина са већом надморском висином, великим нагибима терена и развијеном речном мрежом, а све то представља предуслов за поремећај земљишта што је један од главних услова за појаву ерозије.

Водна ерозија је најочљивија и обухвата скоро целокупну територију општине. Њен интензитет зависи првенствено од нагиба терена и падова тока и сливова. У нашем подручју карактеристични су следећи видови водне ерозије:

Регионална или плувијална ерозија (изазвана радом кише);

Флувијална ерозија (изазвана радом речне воде) и

Подземна ерозија-суфозија (ерозија подземном водом).

Регионална ерозија водом практично је заступљена на територији целе општине. При томе, треба водити рачуна да она није подједнако изражена већ да постоје делови где је она блажа (природна, нормална ерозија) и јача (убрзана ерозија). Око 10% територије општине угрожено је јаком ерозијом, односно огољени терени са великим нагибима (Мокра Гора и Кремна), док у осталом делу преовладава нормална ерозија која се не може спречити јер је део природног циклуса који ствара алувијалне наслаге земљишта у речним долинама.

Флувијална ерозија је у суштини комбинација регионалне ерозије потпомогнуте снагом текуће воде, која протиче кроз корита сливова од поточића до река. Она је израз ерозионих процеса у сливовима. Уколико је речни слив мање захваћен процесима ерозије, утолико се ради више о мирном речном водотоку и обрнуто. Оног момента када у речном сливу процеси регионалне ерозије узму већи замах, тада речни слив постаје бујични слив, без обзира на његову величину (бујични токови у Мокрој Гори, Биосци, Кремнима, Равнима). С обзиром да већ више од 20 година на речним сливовима Ужичке општине није било већих инвестиција у противерозионим радовима, осим на територији града-уређење корита реке Ћетиње, зацељење Царинског и Уремовачког потока, те у последње време уређење водотока око Шарганске осмице у Мокрој Гори, постоји реална опасност да губици које трпи земљиште од водне ерозије буду још већи. Делимична, досадашња истраживања о томе, нису довољна да би се добила потпуна слика о штетности деловања ерозије на територији наше општине. Познато је, да је поред земљишта, вода један од главних елемената за унапређење свих елемената производње (индустрија, енергетика, водоснабдевање, пољопривреда и др.) те се озбиљно мора приступити смањивању ерозионих процеса јер то директно доводи до смањења корисних вода, а повећава дејство штетних, поплавних вода.

На територији наше општине најслабијом ерозијом захваћени су одређени крашки делови планине Таре, Поникве, те средњи део слива реке Ћетиње где је доминантан кречњачки појас са десне стране тока.

Јаком ерозијом захваћене су долине које се користе за гајење житарица у пределима који се простиру на надморској висини од 500 до 1000 м. Неповољна клима, велики пад и нагиб терена условили су појаву овог степена ерозије у долинама Белог Рзава, те у појединим деловима долине реке Ћетиње узводно од Ужица.

Што се тиче укупног стања еродираних терена у Ужичкој општини, најмању површину обухвата јака ерозија (ексцесивна није заступљена), а највећу слаба и врло слаба ерозија што показује да је стање еродираних терена још увек задовољавајуће, али да се погоршава првенствено због геолошког састава (неотпорност и непропустљивост стена), рељефа (велика просечна висина сливова и нагиба терена), климатских чиниоца (висока количина падавина, велике температурне разлике, ветрови) те слабе вегетационе покривености терена. Поред природних фактора веома је изражен антропогени фактор (непланска и нерационална обрада земљишта) који је један од главних узрочника деградације и деструкције земљишта који доводе до повећања степена угрожености од ерозије

Штете које настају услед јаке ерозије огледају се првенствено у великом губитку плодног (обрадивог) земљишта, на теренима који имају велике падове, и у губитку плодног земљишта у долинама које се затрпавају еродивним материјалом (наносом).

Анализирани подаци јасно указују да су ерозивни процеси у порасту у односу на период од пре 20-30 година. Такав тренд треба што пре зауставити одговарајућим противерозионим мерама.

Мере које је потребно предузети ради заштите земљишта од ерозије и деградације морају бити свеобухватне и потпуне. Погоршање стања ерозије првенствено је последица делатности самих људи, тако да је најпотрбније да исти ти људи, одређеним антиерозионим мерама, било да се ради о превентивним, оперативним, регулативно-административним, биолошким, техничким или неким другим мерама, изврше санацију и унапређење угрожених терена не би ли поново успоставили равнотежу еколошких услова и фактора животне средине, који у савременим условима могу бити знатно нарушени, мада, последњих година због наглог смањења становништва у сеоским срединама и смањења површина које се обрађују дошло је до природног занављања вегетације која смањује дејство ерозије на већим нагибима.

Да би се могло приступити асанацији еродираних и деградираних терена неопходно је претходно проучити стање вегетације на територији целе општине, а посебно на деловима са великим нагибом. У том циљу извршена су одређене анализе терена из којих се може закључити да су најугроженији терени Мокре Горе и Кремана, те долина Лужнице, мада због специфичности терена има мањих жаришта и у осталом делу општине што је првенствено изазвано начином обраде земљишта и култура које се гаје на тим теренима. У циљу спречавања даље деградације ових терена приступа се мерама асанације које обухватају праћење и проучавање самих процеса деградације вегетативног покривача, регресију биљних заједница, те деградирање њихових станишта како од природних, тако и од антропогених фактора. У следећој табели приказана је врста и степен ерозије на територији општине као и површине које су захваћене одређеном врстом ерозије.

Категорија ерозије	Интензитет ерозионих процеса	Површина у (км) ²	Површина у (ха)	Захваћена површина у (%)
I категорија	Ексцесивна ерозија	-	-	-

II категорија	Јака ерозија	13,24	1324	2
III категорија	Средња ерозија	106,18	10618	15,93
IV категорија	Слаба ерозија	228,63	22863	34,30
V категорија	Врло слаба ерозија	306,62	30662	45,97
	Алувијум	11,95	1195	1,80
		666,62	66662	100

Због свега напред наведеног било би пожељно на одређеним локалитетима издвојити огледне парцеле на којима би се осматрало и мерило стање и кретање ерозивних процеса, те на основу тих истраживања наставило са мерама које се предузимају или приступити новим уколико су садашње недовољне и не дају жељене резултате у борби против ерозије. На основу добијених резултата са огледних поља, треба прецизно одредити и планирати оне врсте које су погодне за стишавање и санацију угрожених терена у општини.

Успешност санације деградираних и еродираних терена, у зависности од услова, огледа се у успешном опорављању и пошумљавању свих голети, деградираних и девастираних шума и то не само на најугроженијим деловима већ где год је то потребно. Пошто у општини Ужице није било организованог и систематизованог прикупљања података о досадашњим изведеним антиерозионим радовима (осим за брану Врутци и Регулацију Ђетиње кроз град, те делимично неких потока у самом граду), јасно је да се само биолошким (пошумљавање ерзијом угрожених подручја и сливова, заштита обала, косина, насипа итд.) и гађевинско-техничким мерама (извођење одговарајућих објеката, грађевина и радова) уз велики напор и стрпљење могу постићи значајни резултати у борби са ерозијом, као процесом који директно угрожава најразличитије видове људске делатности (пољопривреда, шумарство, индустрија и др.). Треба знати да ће резултати бити видљиви само ако се пружи максималан допринос да се стриктно поштују и примене све оперативне и административно-регулативне мере.

Биолошки и технички радови су у основи антиерозиони радови који се најчешће примењују, и то: пошумљавање и заснивање површина и заштитних појасева под другом трајном вегетацијом, терасирање и равњање терена, затрављивање, изградња ободних канала, обрада земљишта по изохипсама, избор одговарајућих садница и друге мере, а све то у циљу уравнотежења површинског отицаја, повећања инфилтрације и смањења великих вода, спирања земљишта и концентracије наноса у речним токовима. Биолошки радови уствари представљају инструмент у борби са узроцима који доводе до појаве ерозије. Што се тиче грађевинско-техничких радова, изводе се за тренутну заштиту од дејства ерозије, нарочито речног наноса, и то су најчешће преграде, зидови, гредице, прагови и обалоутврде а све зависно од тога да ли се граде на неким мањим или већим токовима, да ли су ван или су у зони насељених места.

Осим са проблемима које изазива дејство ерозије, на територији Ужичке општине сусрећемо се и са проблемом клизишта и нестабилних падина која су у 2006. години посебно кулминирала као и на територији целе Србије. Клизишта су честа и присутна су на терену скоро свих месних заједница, негде у већој, а негде у мањој мери, и најчешће се поклапају са оним деловима где су и ерозиони процеси најизраженији. Поред већ раније регистрованих, појавио се већи број нових клизишта на теренима који раније нису били регистровани као нестабилни. Природна клизишта која се јављају на неотпорним и непропустљивим теренима у принципу не наносе већу штету осим уколико директно не угрожавају стамбене и помоћне објекте, саобраћајнице и обрадиве површине (специфична 2006. година када је штета на територији Ужичке општине од клизишта прешла цифру од 100 000 000, 00 динара, а око 20 стамбених објеката је до те мере уништено да више нису безбедни за живот). Уз природна, заступљена су и антропогена клизишта која се најчешће јављају као последица неправилно изведених грађевинских радова и неадекватног коришћења земљишта. Ту првенствено треба водити рачуна о радовима приликом грађења саобраћајница јер неправилним трасирањем и нестручним радом путно земљиште може створити предуслов за појаву ерозије и клизишта. Као што је већ истакнуто, недовољним проучавањем геолошких особина терена на коме се ради саобраћајница, лошим шкарпирањем и заштитом косина, изостанком изградње канала и пропуста за спровођење вода кроз трупове саобраћајница, те изградње насипа и подизање ветрозаштитних појасева уз путеве стварају се услови за дестабилизацију терена што се касније може директно одразити на појаву клизишта, ерозије и нестабилних падина. Што се тиче антропогених клизишта највише их је у долини Ђетиње, на потезу дуж пруге Ужице-Пожега, а локалитети великих природних клизишта и нестабилних терена су Севојно (Младово), Луново Село (Каменица), Каран (засек Граница), Равни (Вране и Равањско поље), те делови Стапара (Анђићи), Мокре Горе (Кршање и Пањак) али и самог градског језгра (Виларет, Царинска улица, Војвођанска улица, улица Светозара Марковића).

Као карактеристична геоморфолошка појава у нашој општини имамо заступљене сипаре. Сипари се најчешће јављају на стрмим странама клисура и кањона, кречњачког и серпентинског састава (Мокра Гора, Кремна). Осим у овим деловима општине, клизање и одрони су заступљени у долинама Белог Рзава и реке Ђетиње. Таложни материјал (сипарске купе) може повремено представљати сметњу за нормално обављање саобраћаја у тим деловима, али не у тој мери да би га могао драстичније угрозити или прекинути.

Озбиљност решавања ових проблема условила је потребу да се важећим прописима ова материја уреди на нивоу Републике Србије, с тим што је свака општина у обавези да сачини следеће документе:

План за проглашење ерозионих подручја на територији општине (члан 38 Закона о водама РС, Сл. Гл. бр. 46/91, 48/91, 53/93, 54/94, 54/96, и члана 61 и 62 Закона о водама РС, Сл. Гл. Бр 30/10);

План одбране од бујичних поплава ван система од редовне одбране од поплава (члан 30, став 2 Закона о водама РС, Сл. Гл. бр. 46/91).

Закон о заштити животне средине прописује (члан 15, Сл. Гл. РС, бр. 66/91) приликом израде просторних и урбанистичких планова, детерминисање подручија угрожених делова животне средине, посебно подручија угрожена ерозијом и бујицама. Правилник о садржини и изради Просторног плана третира проблематику уређења и коришћења шума, шумског земљишта и водних ресурса (члан 5, став 4, Сл. Гл. РС бр 1/99).

Израдом поменутог Плана, општина има право да донесе одлуку о проглашењу ерозионих подручија на својој територији, чиме позитивно утиче на режим коришћења земљишта, шума и вода са еколошким, економским и социјалним последицама.

Планом ће се предочити низ мера који ће довести до смањења проблема са ерозијом, али и са другим видовима нестабилности терена, првенствено мислећи на клизишта и нестабилне падине.

Анализа стања угрожености терена целокупне Ужичке општине, затим стања постојећег шумског фонда, те обраде пољопривредног земљишта, ће одредити потребе за одређеним антиерозивним захватима на овим просторима, а све у циљу повећања његове укупне продуктивности.

Површине које су захваћене јаком ерозијом треба пошумити или затравити уз веома мали проценат до 20% који би се користио за гајење одређених земљорадничких култура (житарице, кромпир и др.)

Површине које су захваћене средњом категоријом ерозивности треба затравити, затим приступити подизању воћњака на падинама већим од 10%, а на осталим површинама приступити гајењу земљорадничких култура уз посебну обавезу да се води рачуна о правилној обради земљишта (орање поперечно на пад терена, правилно наводњавање и ђубрење, те остале агротехничке мере). Ово је наведено из разлога што је неправилна обрада земљишта заступљена на територији целе општине, нарочито у КО Каран (долина Лужнице) и КО Мокра Гора. На овај начин, правилним гајењем одређених култура на датом подручју смањила би се ерозија, повећали би се приноси, а тиме би се повећала и производна способност саме општине.

Такође, Планом се предвиђа низ мера за решавање проблема клизишта и нестабилних падина, јер клизишта представљају један од ограничавајућих фактора за планирање и коришћење земљишта. У зависности од тога да ли су активна, умерена или санирана, клизишта представљају један од највећих проблема када је у питању урбанизација, односно пројектовање и изградња објеката. Простори који су захваћени радом клизишта, нарочито активних, представљају апсолутно неповољне терене за било какву изградњу објеката, те исту треба у потпуности искључити и забранити. Другу групу неповољних терена обухватају терени ранијих, умерених клизишта. Коришћење ових терена за урбанизацију захтева претходну темељну припрему терена низом санационих и мелиоративних мера, а све у циљу побољшања стабилности падина и обезбеђења објеката на њима.

Ипак, у циљу повећања укупне безбедности и стабилности терена, како због постојећих, тако и због планираних објеката, пожељно би било приступити изради "Катастра клизишта и нестабилних падина" који би у ствари био база и стручна документација за рационално коришћење овог простора. Осим што указује где су ове појаве заступљене, Катастар би уз одговарајуће инжењерско-геолошке подлоге и стручну анализу свих прикупљених података служио за прописивање услова за планирање, пројектовање и грађење, али и за санирање подручија захваћених овим процесима чиме би се трајно могле прописати мере заштите.

Ради спровођења свих ових мера на територији наше општине, потребно је учешће целокупне локалне самоуправе уз одређене планске активности у спровођењу свих горе наведених мера, само у том случају можемо очекивати успех у примени овог дела плана, али и целокупног Просторног плана.

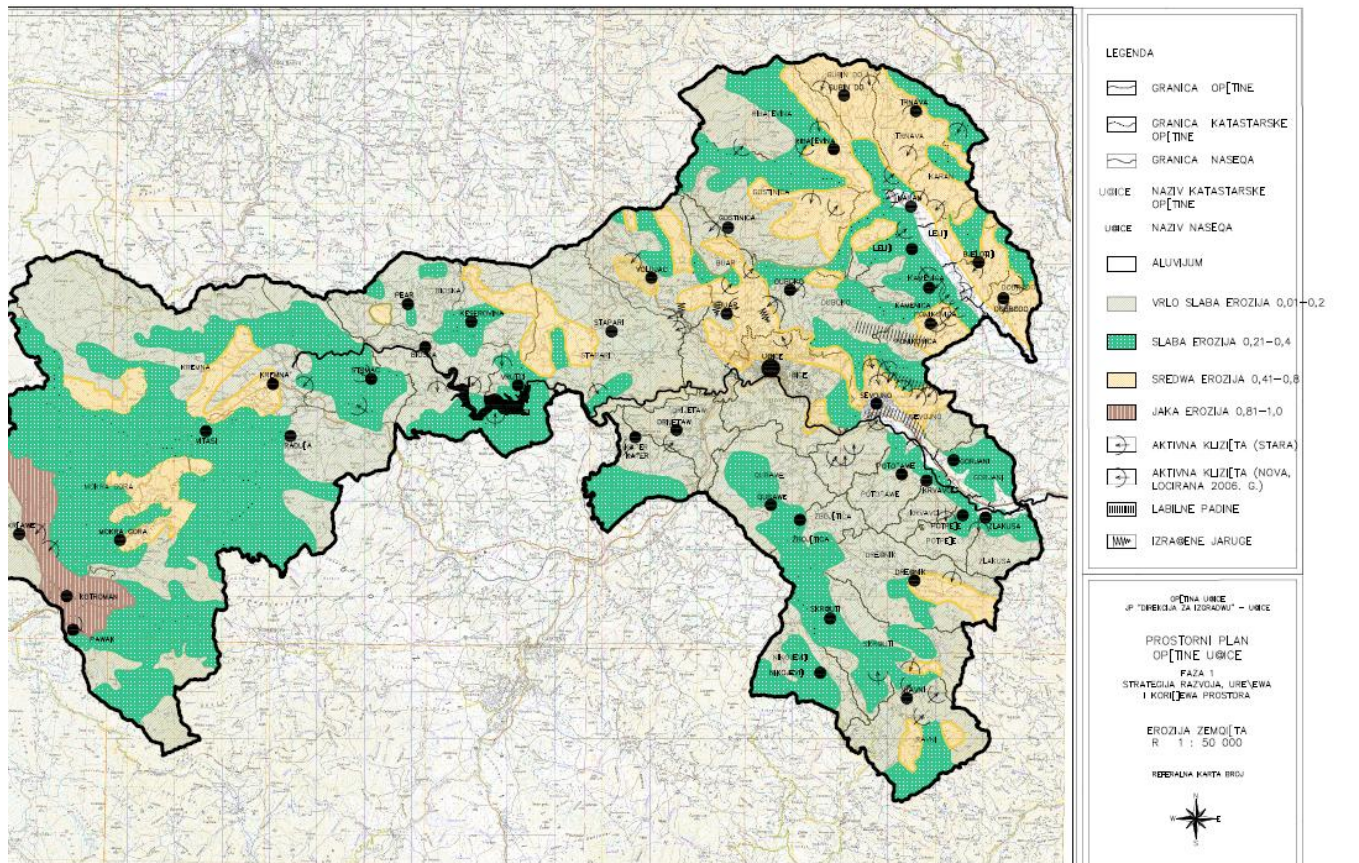
ПРИЛОГ: Карта ерозије

Носилац и обрада израде Плана

Југослав Јовановић, дипл. инж.

ГРАД УЖИЦЕ
ГРАДСКО ВЕЋЕ
II Број: 87-26/14, 14.05.2014.године

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ГРАДСКОГ ВЕЋА
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА**
Видоје Дрндаревић, с.р.

САДРЖАЈ БРОЈ 23/14

Редни број		Страна
57.	Оперативни план одбране од поплава за подручје града Ужица за воде II реда у 2014. години.....	83
58.	План заштите од ерозије земљишта на територији града Ужица.....	116

